

Paimen~Sanomat

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti

Toukokuu 2013 Nro 2 (176)

"Pyhä suurmarttyyri ja parantaja Panteleimon, rukoile Jumalaa meidän puolestamme."
Uusi venäläinen ikoni. Muistopäivä 27.7.

**Tässä
numerossa:**

s. 4
Palkattaparantaja
Panteleimonin
ikonografia

s.6
Oulun metropoliitta
Panteleimon
eläkkeelle

s. 10
Ekumeniaa
Kiuruvedellä

s. 14
Yhteisöllisyyden
kehittämis-
strategia

Esipaimenen sana

KIITOKSEN AIKA

Toukokuun puolen välin tienoilla, yksitoista vuotta sitten, kuljetusauto toi ortodoksisen hiippakunnan uuden esipaimenen muuttokuorman Kuopiosta Ouluun. Osoitteena oli Nummikatu kaupungin keskustassa ja siitä tuli hänelle työpaikka sekä koti tuleviksi vuosiksi. Paimenalue oli ja on laaja alkaen etelän Kristiinankaupungista ja päättyen pohjoisen Utsjoelle. Vähitellen se tuli tutuksi. Tuolloin, yksitoista vuotta sitten alkanut piispan työkausi, on nyt päätöksessään.

On tilinteon aika ja kiitoksen aika

Jokainen meistä on velvollinen tekemään tiliä vaelluksestaan. Kristittyä kehoitetaan päivän päättyessä, iltarukousten yhteydessä, muistellaan kulunutta päivää, mitä hyvää ja huonoa on sen kulussa tullut tehdyksi. Päivittäinen henkilökohtainen itsetutkiskelu on tarpeellinen ja hengellistä kasvua ajatellen hyödyllinen. Vuosien kestäneen, henkilökohtaisen työrupeaman arvioiminen, ei taas ole meidän itsemme arvioitavissa. Se on ulkopuolisten tehtävä ja näin myös Oulun hiippakunnan piispan työvuosia aikanaan arvioitaessa.

Nyt on kiitoksen aika

Oulu on ollut hyvä paikka elää ja tehdä työtä. Saman ovat todenneet monet tänne muualta saapuneet eri alojen edustajat. Pohjalainen jäyhyys voi aluksi vaikuttaa vieraalta, mutta aikaa myöten käy selväksi, että harkitsevan pohjalaiskuoren alla sykkii lähimmäistä tukevan ihmisen lämmin sydän. Ja mikä tärkeintä - pohjalaiseen voi luottaa.

Tässä luottamuksen ilmapiirissä on myös Oulun ortodoksisen hiippakunnan ollut hyvä toimia niin aluehallinnon, kaupungin edustajien kuin muiden tahojen edustajien kanssa asioitaessa. Lausuttu sana on pitänyt ja apua on aina löytynyt. Kaikesta tästä lämmin kiitos. Samoin kiitos teille eri kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen johtohenkilöt ja edustajat. Yhteistyömme on ollut veljellistä ja meitä kaikkia rohkaisevaa. Evankelisluterilainen kirkko, suurempana veljenä, on eri tavoin tukenut ja rohkaissut ortodokseja elämään aidosti kirkkonsa jäseninä.

Rakkaat ortodoksit, papisto ja uskova kansa, oma lauma. Kiitos teille kaikesta ystävällisyydestä ja luottamuksesta kuluneiden vuosien aikana. Teidän kansanne on ollut hyvä tehdä työtä Jumalan valtakunnan saavuttamiseksi. Jumala teitä siunatkoon! Olkaa edelleenkin aidosti sitä mitä olette, Idän apostolisen ortodoksisen kirkon uskollisia poikia ja tyttäriä. Juuri tätä teiltä ortodokseina odotetaan. Rakastakaa Kristuksen ensimmäisenä helluntaina perustamaa pyhää Kirkkoa ja olkaa kuuliaisina Kristuksen evankeliumille.

Kristittynä elämä on kilvoittelua, se on askeesia ja myös marttyyriutta. Se on arjen elämää, jossa Sinä tulee aina ennen kuin Minä. Ei Kristuskaan tullut maailmaan palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä maailman edestä. (Matt.20.28)

Kristityn tie on lähimmäisen muistamisen ja palvelemisen tie. Se on myös itsensä ja omien itsekkäiden pyyteitten unohtamisen tie. Vain näin elämää eläen se on meille hyvä, kaunis ja olemme onnellisia.

Helluntaina Kristus vuodatti Pyhän henkensä apostolien päälle Jerusalemissa. Pyhän Hengen virvoittavan vaikutus on todellisuutta myös tänään. Kristuksen Kirkko jakaa runsain mitoin pyhän Hengen armolahjoja pyhiin sakramenttien ja pyhiin toimitusten kautta.

Pyhä Henki - tule ja asu meissä!

+ Pan Leimon

Metropoliitta Panteleimon
Oulun ortodoksisen hiippakunnan esipaimen

SPÄ'SSBŌŌŠŠÂM ÄI'ĠĠ

Vue'ssmannu
peä'lrää'jest, tō'st
ju'n ōtmlo ee'kked lij
mōōnnâm ko, voozzautt
puu'ti ortodokslaž
aa'rhelkää'dd odd
ouddpeâmmmai
saattcōōttâmkuē'rm
Kuopio-gäärdest Oulu-
gäärda. Addrōssân leäi
Nummikatu gäärad
jeärmačkpääi'kest da tō'st
šōōddi su'nne tuäjppäi'kk
di domm puō'tti ee'jjid.
Peâmmamvuu'd kōskk
vuälai Kristiina-gäärdest
sâ Uccjoogg räjjä.
Siōmmnai siōmmnai tuäi
mie'ldd, peâmmamvuu'd
kōōskkin šō'dde toobdäs
pääi'k. Te'l, ōtmlo
ee'kked mâäiärra älggam
aa'rhel tuäjppää'jj, lij
ää'n puuttmen.

Ää'n lij spä'ssbōōššâm äi'ĠĠ.

Oulu lij leämmaž šiōgg
päi'kk jie'lled da tuejjeed
tuäi. Seâmmnalla liä
tobddâm še järraz,
kook liä puättam
jee'resä'rnn. Pohjalainen
čärrōōttâmvuōtt vuäitt
vuōššân tobddjed jâkkân,
leä'sa ääi'j mie'ldd puätt
ōlmma, što tu'mmjee'es
oummu se'st, njoikk
pakk čâä'd da jâkkân
jurddum tu'mmjee'es
ouumaž lij ääldmōōzzi
tuärjjei.
Leä'sa mii tä'st lij
vääžnmōš – näkam
ooumže vuäitt äškkad da
na'ddjed.

Tän na'ddjōōzz kōōskâst
Oulu ortodokslaž
aa'rhelkää'dd peä'lest
lij leämmaž šiōgg
tuäimmjed da ä'sšeed
nu'tt vu'vddvaaldšēm,
gäärad vōboršee'kki
da nu'tt še jee'res
kruuggivui'm. Sarnnum
särnna lij vuäittam
äškkad da veä'kkvuōtt
lij päi käunnjam. Ti'jjid
pukid spä'ssbōōššmōš
da seämma ti'jjid
jee'res ceerkvi da
ääskvaž ōhttsažkoo'ddi
jää'dtee'jid da
vōboršee'kkid.
Ōhttsažtuäj lij leämmaž
mi'jjid pukid sme'llkō'tti.
Evanğe'lisluterlaž
ceerkav jōnn vi'lljen,
lij tuärjjääm da
sme'llkâ'ttam jie'lled

ceerkav vuässli'žžen.

Rää'kkes ortodooks,
paapp da äškkai meer,
jiijjan meer. Spä'sseb
ti'jjid ke'nnevōsvuōdâst
da na'ddjōōžžâst mōōnni
ee'jji äi'ĠĠgen. Tijvui'm
lij leämmaž šiōgg
tuejjeed tuäi Vuäspää'd
vä'lddkää'dd ōsttâm
diōtt. Vuäspää'd ti'jjid
blousläâvas! Leäkkve'ted
veäl ooudäs, nu'tt mä'htt
tij leä'ped leämmaž,
Nuōrtti apostool
ortodokslaž ceerkav
äsklvâž ääumpää'rn
da niōd. Tän tee'st
ortodokšli'žžen vue'rtet.
Räkste'ked Kristōōzz
vuōšsmōš troickipei'vven
räjjum pää'ss Ceerkav
da leäkkve'ted
kulddleejes Kristōōzz
evanğeeliuu'me.

Risttooumžen äärrai
jie'llem lij keäšt'tōōllâd,
keälddōōttâd keännas
jie'llmest da nu'tt lij še
veärtruōdšteei jie'llmest.
Tōt lij argg jie'llem, ko'st
Ton puätt päi ouddâl
ko Mon. Ij ni Kristōš
puättam maai'lma
kääzzkâ'stem diōtt,
leä'sa kääzzkâ'sted
da u'vdded jiōggâs mij
da maai'lm ooudâst.
(Matt.20.28)

Risttooummu čuâggas lij
ääldmōōzzi moštmmōōžž
da kääzzkâ'stmmōōžž
čuâggas. Tōt lij še jiiijâs
da tänalmmsaž tuu'sš
jurddji väjldâ'ttem
čuâggas. Nääi't jeä'lee'l,
tōt lij mi'jjid šiōgg,
mooččâs da leklvaž
jie'llem čuâggas.

Troickipei'vven Kristōš
koolgti Pää'ss Jiōgges
apostooli ool Jerusale-
m-gäärdest. Pää'ss Jiōgg
jeällteei vaikkōš lij
tuōttvuōtt še tä'bbe.
Kristōōzz Ceerkav
juâkk pää'ss Jiōgg
ärmmskiänkid pää'ss
sakrameenti da pää'ss
tuäimmmtuužži päi'k.

Pää'ss Jiōgg – puä'd da
jäälast mee'st!

+ Pan Leimon

Metropoliitt Panteleimon

Helluntai

KIRKOLLA ON KRISTUKSEN MIELI

Helluntai on apostolisen ja katolisen Kirkon syntymäpäivä. Ortodoksisen kirkon syvästi kunnioittamat pyhät isät puhuvat Kirkosta Kristuksen työn jatkumisena maan päällä. Kirkko merkitsee Kristuksen hoitavaa läsnäoloa maailmassa. Kristus on lääkäri, joka parantaa ihmisten sielun sairauksia Kirkossa.

Ortodoksisen kirkon arvovalta tarkoittaa terapeutista kykyä parantaa maailmassa inhimillistä heikkoutta ja sairautta Kristuksessa. Kirkollisen arvovallan tulee ilmetä huolenpitoa ja palvelemisena. Ortodoksinen elämä ei toteudu ilman Kristuksessa tapahtuvaa ihmisen parantumista synnin sairauksista. Katumus, itsetarkkailu, rakkaus, rukous ja sydämen vartioiminen merkitsevät ihmiselle tietä mielen puhdistumiseen. Pyhien opetuksissa on keskeistä ihmisen parantuminen synnin sairaudesta.

Kirkko on poliklinikka

Pyhä Johannes Krysostomos (k. 407) muistuttaa, että jos Kirkon jäsenten kesken ei ole uskon ykseyttä, ei Pyhä Henki asu heidän keskuudessaan. Kirkon siunauksista osallistuminen vaatii Kirkon jäseniltä koko elämän uhraamista Jumalalle ja lähimmäisille. Kirkko elää ja on olemassa, koska Pyhä Henki vaikuttaa Kirkossa. Kirkkoisä kutsuu Pyhää Helluntaita ”kaikkien hyvien asioiden täyteudeksi”. Kirkon elämä on hänelle jatkuvaa Helluntaijuhlaa. Kirkkoisän mielestä ei riitä, että Kirkon jäsen pelkästään uskoo Kristukseen, hänen tulee myös elää Kristuksessa. Pyhä Johannes Krysostomos painottaa Kristuksen ja uskovien syvää läheisyyttä:

Kristus on Kirkon Pää, me olemme ruumis. Hän on Perusta, me olemme rakennus. Hän on sulhanen, me olemme morsian. Hän on Paimen, me olemme lampaita. Hän on Perillinen, ja me olemme Hänen kanssaperillisiä. Pysy Kirkossa, niin ei Kirkko sinua kavalalla. Mutta, jos lähdet Kirkosta, ei se on Kirkon syytä. Jos pysyt sisällä, ei susi sinne tule, mutta jos menet ulos, joudut pedon saaliiksi. Kirkon suuruus on tässä: kun sitä vastaan taistellaan, se voittaa; kun sitä vastaan juonitellaan, se selviytyy; kun sitä häväistään, se kirkastuu entisestään; myrskyssäkin se ei tee haaksirikkoa. Älä luovu Kirkosta, sillä ei ole mitään Kirkkoa väkevämpää. Kirkko on toivosi, pelas-

tuksesi ja turvapaikkasi. Se ei koskaan vanhene, vaan kukoistaa aina.

Kirkko on Jumalan ystävä, jolla on Kristuksen mieli. Kirkossa vaikuttavat Jumalan Pyhät Mysteerit. Pyhän Johannes Krysostomoksen mukaan Kirkko on Jumalan Valtakunnan yhteisö siinä määrin kuin se osallistuu Kristuksen ylösnousemuksesta ja asettaa luottamuksensa ja toivonsa Jumalan käsittämättömään kaitselmukseen.

Pyhä Johannes oli vakuuttunut, että Kirkko on *poliklinikka* eikä oikeusistuon. Kirkon elämän ihanne ankkuroituu hänen mielestään Luojan antaman hyvän etsimiseen.

Kirkko on Jumalan hyvyksien aarreaitta

Kirkko on katumuksen yhteisö. Kirkko on hiljaisuuden ja hyvän järjestyksen paikka. Pyhä Johannes Krysostomos muistuttaa, että melu kuuluu teatteriin, kylpylöihin ja julkisiin kulkueisiin, mutta ei kirkkorakennukseen. Pyhä Johannes erottaa selkeästi toisistaan Kirkon ja markkinapaikan. Kirkko on Jumalan kaikkien hyvyksien aarreaitta, se on Valkeuden Auringon Kristuksen, Pyhän Hengen ja hyveissä elävien ihmisten asuinpaikka. He uskovat Kristukseen, palvelevat Häntä Jumalana, harjoittavat katumusta ja elävät Hänestä.

Maaailman markkinapaikka on pimeyden, kaikenlaisen pahuuden ja kevytmielisten ihmisten olinpaikka. Kirkossa lauletaan psalmeja sielun ja ruumiin parhaaksi, mutta markkinapaikassa lauletaan ihmistuhoisia moraalittomia lauluja. Pimeys vastustaa maailmassa Jumalan Hyvää ja etsii ihmissuvun tuhoa.

Kirkon traditio on totuuden elävää perinnettä

Kirkon pyhyys kasvaa Pyhän Kolminaisuuden pyhyydestä. Kirkon jäsenten luovuttamattomana kutsumuksena on

vastustaa syntiä ja pahuutta. Nykyajan ihminen yrittää laittaa viralta ihmisen kurinalaisuuden. Hän julistaa elämää ilman ristiä. Hän korostaa elämän nautintoja. Maailma on hänen suunnattoman ruokahalunsa kohde. Siellä, missä ortodoksisen jumalanpalveluksen ja rukouksen kieli kadottaa yhteytensä ympäröivän yhteiskunnan sosiaalisiin ongelmiin ja ihmisarvon loukkauksiin, jumalanpalvelus muuttuu kuolleeksi kultiksi. Sellaisen kultin suorittajat eivät kykene tarjoamaan Kirkon hengellistä terapiaa hädän ja pelon keskellä eläville lähimmäisilleen.

Pyhä Johannes Krysostomos murehti ensin Antiokiassa ja myöhemmin Konstantinopolissa kristittyjen elämän alennustilaa. Hänen hengellisen laumansa jäsenet olivat täynnä kopeutta, itserakkautta, aistillisuutta ja ahneutta. He etsivät Jumalan Valtakunnan sijaan ajallisen elämän nautintoja. Heiltä ei liennyt aikaa Jumalalle ja lähimmäisille.

Kirkkoisä uskoi silti ihmisen mahdollisuuteen muuttaa elämäänsä. Hän saarnasi lähimmäisenrakkaudesta ja toteutti sitä käytännössä perustamalla Kirkon varoista Konstantinopoliin sairaalan ja orpokodin, auttamalla köyhiä ja puut-

teenalaisia.

Konstantinopolin arkkipiispan murhe on ajankohtainen 2000-luvun alun suomalaisessa elämänmenossa, jossa yhteisön ja yksilön itsekkyyks vesittää Kirkon yhteisen hyvän etsimisen. Se häivyttää rippeetkin Kirkon terapeutista teologiasta ja hengellisestä kasvamisesta.

Kirkon uskon ykseys edellyttää meiltä hyvän siirtämistä lähimmäisille. Jokainen meistä on Kirkossa vastuussa lähimmäisistä. Vastuu merkitsee aineellista ja hengellistä huolenpitoa. Kristillinen rakkaus merkitsee huolen pitämistä, luottamusta, kohtaamista, kunnioittamista ja tuntemista. Ihminen oppii tuntemaan Jumalan rakkauden ja huolenpidon askeettisessa taistelussa ja kurinalaisuudessa.

Kirkon jäsenten kutsumuksena on tuoda maailmaan Kirkon hengellisen terapian, pelastuksen ja ilon lahja. Ortodoksinen kirkko on elämän tie, mielen ja hengellisen näkökyvyn lahja. Se on hengellisen elämän ja kasvamisen areena.

isä Jarmo Hakkarainen
Kajaanin ortodoksinen seurakunta

Ikonin on maalannut lehtori Leena Konttinen Kajaanista.

Palkattaparantaja ja suurmarttyyri Panteleimonin ikonografiasta

”Rakastaen äitisi jumalallisuutta sinä oikaisit isäsi jumalattomuuden. Sielujen parantajan soturina sinä hankit lääkärin koulutuksen, ja jumalallisen armon avulla menestyen osoitit himojen tuhoajaksi ja sielujen parantajaksi. Kristuksen marttyyri Panteleimon, koska sinulla on esirukouksissa sama kestävyys kuin taistoissakin, rukoile hartaasti, että Kristus pelastaisi meidän sielumme” (pyhän virrelmästikiirroista, 8. sävelmä).

Palkatta parantajat olivat kristittyjä lääkäreitä, jotka Jumalan armon avulla paransivat ihmisten tauteja ilmaiseksi. Heistä monia on kanonisoitu pyhiksi, tunnetuimpina **Kosmas, Damianos, Kyyros, Johannes, Panteleimon, Hermolaos, Sampson, Diomedes, Mokios, Aniketos, Tallelaos ja Trifon**. Heidät kuvataan yleensä nuorina tai keski-ikäisinä, kitoniin (yhtenäiseen alusviittaun) ja himationiin (suojaavaan päällysvaatteeseen) pukeutuneina miehinä, jotka pitelevät kädessään ammattinsa tunnusmerkkejä: pieniä lääkerasioita, lääkärin instrumentteja sisältäviä kapeahkoja laatikkoja, rohdospulloja, lusikoita tai pinsettejä. Rasiat voivat olla suorakulmaisen särmiön tai sylinterin muotoisia; viimeksi mainitut, joita kutsutaan nimellä pyxis, olivat laajalti käytössä 400-600-luvuilla ja usein valmistetut norsunluusta ja varustetut joko pakanallisilla tai Vanhan tai Uuden testamentin kuva-aiheilla.

Uskomisen hinta

Panteleimon, jonka nimi alunperin oli Pantaleon tai Pantoleon (k. n. 305) syntyi Nikomedeiassa rikkaan pakanasenaattori **Eustorgioksen** poikana; hänen äitinsä **Eubula** opetti hänelle kristinuskoa, mistä hän kuitenkin etäännyi opiskellessaan kuuluisan lääkäri **Eufrosynoksen** johdolla. Kristitty pappi Hermolaos, joka sittemmin kastoi Panteleimonin, sai tämän kuitenkin vakuuttuneeksi siitä, etteivät olemattomat pakanajumalat kuten **Asklepios** voi sairauksille mitään, vaan Kristus on todellinen parantaja. Parannettuaan ihmeellisesti sokean Panteleimon

sai isänsäkin kääntymään kristityksi. Tämän kuoltua hän peri isänsä omaisuuden ja jakoi sen köyhille sekä vapautti perheen palveluksessa olleet orjat. Kun Panteleimon sai mainetta parantamisih-

meillään, kateelliset kollegat ilmiantoivat hänet keisari **Maksimianokselle** (n. 250 – 310), joka aluksi yritti taututtaa hänet luopumaan uskosta. Kun hän päinvastoin avoimesti tunnusti Kristuksen olevan todellinen Jumala, ja tämän vakuudeksi paransi halvaantuneen, keisari määräsi hänet mestattavaksi väittäen parantumisen tapahtuneen noituuden avulla.

Kaikkein armeliain

Ennen teloitusta Panteleimonia kidutettiin monin tavoin, mutta kidutukset raukenivat ihmeellisesti tyhjiin. Niinpä kun hänen käskettiin astua

kiehuvaa lyijyä sisältävään sammioon, tuli heti sammui ja lyijy jäähtyi; villipedot polvistuivat areenalla hänen jalkojensa juureen, ja teloitajien miekat sulivat kuin vaha. Vasta kun marttyyri sitä itse halusi, hänet pystytettiin surmaamaan. Koska hän rukoili koko ajan kiduttajiensa puolesta, häntä ryhdyttiin kutsumaan Panteleimoniksi, mikä tarkoittaa ”kaikkein armeliainta”. Hänen reliikkinsä siirrettiin myöhemmin Konstantinopoliin ja hänen muistolleen pyhitettiin monia kirkkoja ja luostareita, yksi mm. Athoksella.

Pyhän marttyyrin suosio nä-

kyy myös hänestä tehtyjen kuvien runsaudessa. Hänen elämänvaiheitaan tavataan monumentaalimaalauksissa, ikoneissa ja käsikirjoituksissa, mutta tapahtumien valinta ja esitystapa vaihtelevat niin paljon, että on epätodennäköistä, että mitään yhtenäistä laajalle levinnyttä ikonografista traditiota hänestä olisi koskaan ollut Bysantissa olemassa.

Risti ja lääkepullot

Esimerkissämme näemme kuitenkin Panteleimonin tyypillisine piirteineen. Hänellä on sirot kasvot, pitkä kapea nenä ja pieni suu sekä paksu kihara tukka. Hän on pukeutunut kahteen alusviittaun: siniseen, kultaisilla hihoilla varustettuun ja sen päällä olevaan pohjaväritään samoin siniseen, jonka olkappale on kultakirjontainen. Kaikkein päällimmäisenä on ruskea hihatton himation ja valkoinen kapea clavuksen tapainen nauhamainen kangaskaistale. Panteleimon pitää kädessään marttyyriutensa tunnusta ristiä ja jalokivin koristeltua, kolme lääkepulloa sisältävää rasiaa.

Panteleimonin rintakuvan ympärillä on kuusitoista kohtausta hänen elämästään. Kerronta ei vasemmassa yläkulmassa ala hänen syntymästään, kuten tavallisesti pyhien elämäkertakoneissa, vaan ensimmäiset kuvat esittävät marttyyriä pyhän Hermolaoksen oppilaana. Erinomaisen selkeästi esitetty kertomus päättyy oikeassa alakulmassa pyhän hautaamiseen. Tapahtumat perustuvat pääosin pyhän **Simeon Metafrasteksen** (k. n. 1000) laatimaan elämäkertaan, mutta jotkut kohtaukset on otettu muista lähteistä, joten kuvasykli muodostaa siten oman version Panteleimonin elämästä. Ikoni on yksi vanhimpia tunnettuja elämäkertakoneita ja tämä sekä muita varhaisia tyyppin edustajia on säilynyt Siinain Pyhän Katriinan luostarissa. On mahdollista, että luostari on itse näytellyt merkittävää osaa lajityypin kehityksessä.

Ikoni: Bysanttilainen, 1200-luvun alku. Evans, Helen C. & William D. Wixom (toim.) 1997 The Glory of Byzantium. Art and Culture of the Middle Byzantine Era A.D. 843-1261. The Metropolitan Museum of Art. New York. S. 378.

Троица

Праздник Святой Троицы, называемый еще Пятидесятницей, посвящен сошествию Святого Духа на апостолов в пятидесятый день после Пасхи. Сошествием Святого Духа утверждается в мире христианская вера и начинается свое бытие Церковь Христова. В праздник Пятидесятницы Православная Церковь подводит своих чад к порогу своей благодатной жизни и призывает их обновить и укрепить в себе дары Духа Святого, полученные ими в таинстве Крещения. Без Духа Святого невозможна христианская вера. Эта таинственная сила обновляет и преображает весь внутренний мир христианина. Вот почему праздник Святой Троицы так торжественно и радостно повсюду встречается православными христианами. В нашей Улеборгской епархии праздник Пресвятой Троицы имеет еще местный и особенный характер, так как он является престольным праздником нашего кафедрального собора в г. Оулу.

Постепенно Бог открывал Себя людям: в ветхозаветное время люди знали только о Боге Отце, со времени рождения Спасителя люди узнали о Его Единородном Сыне, в день сошествия Святого Духа люди узнали о бытии Третьего Лица Пресвятой Троицы и так научились верить и прославлять Бога, единого по существу и Троичного в Лицах – Отца, и Сына, и Святого Духа – Троицу Единую и Нераздельную.

Об историческом событии сошествия Духа Святого читаем не в Евангелиях, а во второй главе книги Деяний Святых Апостолов, написанной евангелистом Лукой: При наступлении дня Пятидесятницы все они были единодушно вместе – и внезапно сделался Шум с Неба, как бы от несущегося сильного ветра, и наполнил весь дом, где они находились; и явились им Разделяющиеся Языки, как бы огненные, и почили по одному на каждом из них – и исполнились все Духа Святого, и начали говорить на иных языках, как Дух давал им провещать. (Деян. 2:1-4)

Кроме новозаветного текста, хотелось бы обратить внимание на две молитвы праздника:

Тропарь праздника, который поется на всех службах: Благословен еси, Христе Боже наш, Иже премудры ловцы явлей, ниспослав им Духа Святого, и теми уловлей вселенную, Человеколюбче, слава Тебе.

Одна из стихир утрени Святой Пятидесятницы, которая знакома и дорога каждому православному человеку: Царю Небесный, Утешителю, Душе истины, Иже везде сый и вся исполняй, Сокровище благих и жизни Подателю, прииди и вселися в ны, и очисти ны от всякия скверны, и спаси, Блаже, души наша.

Главную особенность богослужения в день Пятидесятницы составляет совершение после литургии вечерни со чтением семи коленопреклоненных молитв.

священник Алексей Шеберг

Kirjoitus- ja haastattelukutsu: Ortodoksinaiset ja Neitsyt Maria

Teen tutkimusta Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa ortodoksinaisten suhteesta Neitsyt Mariaan Suomessa. Tutkimukseni on osa johtamaani Suomen Akatemian rahoittamaa hanketta *Ruumiillinen uskonto. Ruumiillisuuden ja sukupuolen muuttuvat merkitykset uskonnollisen identiteetin nykymuodoissa Suomessa*. Hankkeessa tutkitaan elettyä uskoa eräissä Suomen uskonnollisissa vähemmistöissä. Tutkimuksen tavoitteena on ymmärtää monipuolisesti erityisesti uskonnollisten naisten identiteettiä siten kuin he itse sen kokevat ja ymmärtävät.

Etsin eri-ikäisiä eri puolella Suomea asuvia ortodoksinaisia, jotka haluaisivat kertoa suhteestaan Jumalansynnyttäjään. Mitä Neitsyt Maria sinulle merkitsee? Onko suhteesi Häneen muuttunut elämäsi aikana? Jos kyllä, miksi? Onko elämässäsi ollut vaihteita tai kokemuksia, jolloin suhteesi Mariaan on ollut erityisen tärkeä? Onko sukupuolella merkitystä suhteessasi Mariaan? Millaisia mariankunnioitukseen liittyviä käytäntöjä sinulla on? Liittykö Neitsyt Maria mielestäsi naisen asemaan ortodoksisessa kirkossa?

Nämä ovat joitakin kysymyksiä, joista olen kiinnostunut. Pyydän sinua joko kirjoittamaan aiheesta tai ilmoittautumaan haastateltavakseni. Jos haluat sekä kirjoittaa että tulla haastatelluksi, sekin on mahdollista.

Jos kirjoitat, voit tehdä sen täysin vapaamuotoisesti, omin sanoin ja mistä tahansa näkökulmasta. Kirjoita mieluiten sähköisesti ja lähetä se sähköpostilla. Voit myös kirjoittaa käsin, jolloin voit lähettää sen kirjeenä. Liitä kirjoitukseesi nimesi, osoitteesi, puhelinnumerosi, ikäsi ja ammattisi ja lähetä se minulle 30.9.2013 mennessä. Kerro myös oletko ortodoksi lapsesta asti vai oletko kääntynyt. Halutessasi voit lähettää kirjoituksesi nimimerkillä, mutta silloinkin laita tiedot iästä, ammatista ja paikkakunnasta. Tekstin pituudella ei ole alarajaa. Voit kirjoittaa suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Tutkimustulosten yhteydessä kirjoituksista julkaistaan esimerkkiotteita. Niistä muutetaan henkilönimet ja muut tunnistamisen mahdollistavat tiedot. Tutkimushankkeen päätyttyä kirjoitukset arkistoidaan Tampereen yliopiston Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon myöhempää tieteellistä tutkimusta varten. Tässä yhteydessä kirjoittajien nimi- ja osoitetiedot hävitetään. Aineistoa tullaan käyttämään vain tutkimustarkoituksessa, ja käyttäjiltä edellytetään kirjallinen käyttöehtoja vaitiolositoumus. Mikäli et halua, että kirjoituksesi arkistoidaan tutkimuksen päätyttyä, kerro se kirjoituksesi alussa.

Voin tehdä haastattelusi missä päin Suomea tahansa toukuusta 2013 alkaen. Jos haluat tulla haastatelluksi, lähetä sähköpostia tai soita. Toivon yhteydenottoja myös kolttasaamelaisilta ortodoksinaisilta. Voin tehdä haastatteluja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Vastaan mielelläni kysymyksiin ja kiitän lämpimästi osallistumisestasi!

Elina Vuola, akatemiaprofessori

Teologinen tiedekunta, PL 4, 00014 Helsingin yliopisto
Sähköposti: elina.vuola@helsinki.fi , Puh.: 050-3111972

Puroniemessä leirikeskuksesta kesätoimintaa

Puroniemen ystävät ry osti Rautalammilla sijaitsevan leirikeskuksen Ortodoksisten Nuorten Liitolta helmikuussa 2013. Uusi omistaja huoletti Puroniemestä vapaaehtoisvoimin ja vastaa sen nykyisestä toiminnasta. Yhdistyksellä on yli 200 jäsentä. Leirikeskusta vuokrataan seurakunnille, sekä yksityisille henkilöille ja yhteisöille. Leirikeskuksesta on tiedossa vilkas tapahtumakesä.

• Kevättalkoot kutsuvat 10-12.6 siistimään ja kunnostamaan paikkoja.

• Aikuisilla ortodokseilla tai ortodoksisuudesta kiinnostuneilla on mahdollisuus saada lisätietoa jumalanpalveluselämästä 7. -9.6 järjestettävillä aikuisten kristinoppileirillä. Nurmeksen seurakunnan kirkkoherra, isä Andrei Verikov on

lupautunut opettajaksi.

• Praasniekkaperinnettä elvytetään 29.6 Pyhien Pietarin ja Paavalin praasniekassa, joka on samalla Puroniemen 55-vuotisjuhla. Arkkipiispa Leo toimittaa liturgian.

• Perheleirille 16. – 20.7 ovat tervetulleita perheet kaikissa kokoonpanoissa, isovanhemmat ja yhden hengen perheet. Nunna Kristoduli ja isä Sergius Colliander vierailevat leirillä. Lapsille on luvassa omaa ohjelmaa.

Lisätietoja puronimen.tuki@gmail.com, puhelin: 040-5079186, netti: <http://ortodoksi.net/ortodoksi/blogi/puroniemi>

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Esipaimen vieraili Puroniemen leirikeskuksesta, Rautalammilla kesäkuussa 2008. Kuvassa kriparin silloinen johtaja, isä Tuomas Järvelin yhdessä apuohjaajien kanssa.

KORKEASTI PYHITETTY OULUN METROPOLIITTA PANTELEIMON ELÄKKEELLE

Metropoliitta Panteleimon (s.1949) siirtyy vanhuuseläkkeelle 1.6.2013 alkaen. Hän on Suomen ortodoksisen kirkon historiassa ensimmäinen piispa joka jää eläkkeelle Oulun metropoliitan tehtävästä.

Miksi olette jäämässä eläkkeelle?

Ortodoksinen papisto ja piispat kuuluvat eläkelain piiriin. Minulle tuli mahdollisuus siirtyä vanhuuseläkkeelle ja halusin käyttää tämän mahdollisuuden hyväksi. Piispan tehtävä on vaativa ja häneltä odotetaan paljon. Esipaimenen tulisi olla dynaaminen, toimiva, kokoava, suunnitteleva ja tulevaisuutta hahmottava henkilö. Olen ollut omalla paikallani 11 vuotta. Omat suunnitelmani ovat toteutuneet. Nyt on uuden henkilön aika tulla hoitamaan tehtävää.

Millaisena jäi mieleenne Oulun aika?

Ajatukseni ovat myönteiset. Olen kiitollinen kaikesta. Tulin tänne omasta halustani ja tiesin, mitä täällä on ja mitä täällä odotetaan. Aluksi havaitsin itsessäni pientä jännitystä ja arkuutta. Johtajan tehtävä ei ole helppo. Hän joutuu johtamaan ja ojentamaan, se kuuluu hänen rooliinsa. Jos hän ei tee tätä tehtäväänsä, niin sen ottaa joku toinen.

Minkälaisia toivomuksia teillä on Oulun hiippakunnan tulevaisuudesta?

Toivon, että hiippakunta voisi esiintyä ”yhtenä äänenä”, yksimielisenä. Tämä koskee erityisesti kirkkoherroja, jotka yhdessä piispan kanssa muodostavat hiippakunnan julkisivun. Toivon myös, että kirkkoherrat tukisivat toinen toisiaan. Ilot ja surut ovat seurakunnissamme samanlaisia.

Minne siirrytte viettämään eläkepäiviänne?

Siirryn Kuopioon, joka on minulle entuudestaan tuttu paikka. Se on myös toistaiseksi kirkkokunnan keskus. Molemmat luostarit ovat näin myös lähelläni, samoin vapaa-ajan taloni Vieremällä. Myös Etelä-Suomeen on Kuopiosta hyvät yhteydet.

Mikäli terveyttä riittää, niin tarkoitukseni on pyrkiä palvelemaan luostareissa, lähinnä jumalal palveluselämässä. Myös Vieremän asunto työllistää kesä-aikana. Kirjallista työtä on myös tarkoitus jatkaa. Haaveenani on myös jossakin vaiheessa harrastaa hengellisen kirjallisuuden kirjoittamista.

Millainen rooli kirkollisella elämällä on oloneuvoksena?

Luulen, että elämäni ei tästä ihmeellisesti muutu. Olen munkki ja pyrin elämään luostariasukkaan ihanteiden mukaisesti.

Vinkkejä papeille jotka ovat siirtymässä eläkkeelle?

Toivon, että me eläkeläiset jatkaisimme sitä ohjetta ja elämäntapaa, jota edelliset eläkeläiset ovat hyvällä tavalla toteuttaneet. He auttoivat jumalanpalvelusten toimittamisessa seurakuntia. Kiitollisuudella muistelen 1980-lukua, kun isä

Feodor Iltola auttoi meitä Valamon luostarin veljestöä jumalanpalvelusten toimittamisessa. Siitä oli suuri apu.

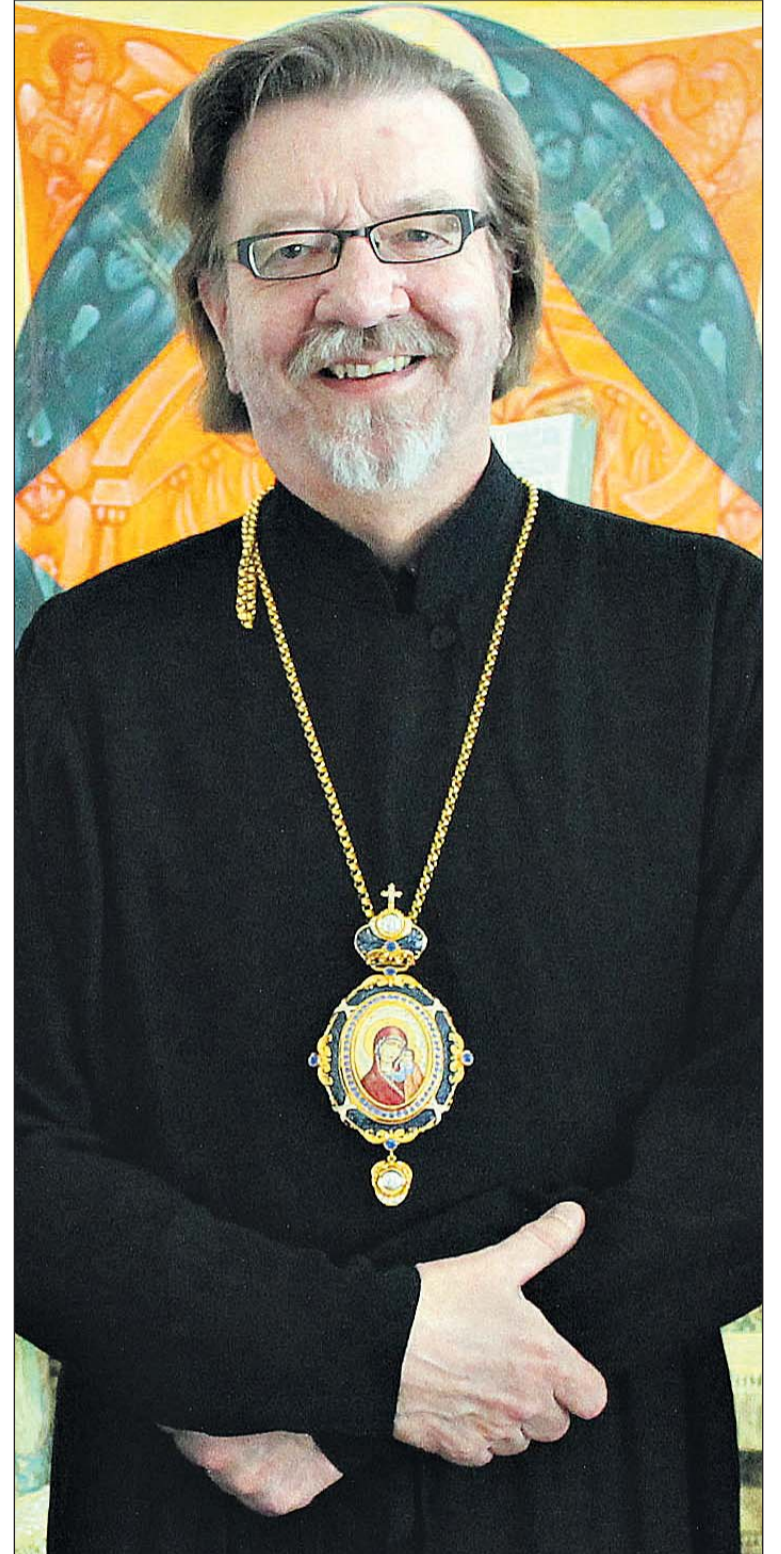
Esipaimen historia lyhyesti

Metropoliitta Panteleimon opiskeli Suomen ortodoksisessa pappiseminaarissa ja Leningradin hengellisessä akatemiassa, josta hän valmistui teologian kandidaatiksi vuonna 1977. Hän toimi vuosina 1979–1997 Valamon luostarin johtajana, valittiin vuonna 1997 Joensuun piispaksi ja vuonna 2002 Oulun metropoliitaksi.

Esipaimen toimittaa viimeisen kerran Oulun metropoliittana vedenpyhityksen ja liturgian helluntaina, 19.5.2013 klo 9.30. Jumalanpalveluksen jälkeen Oulun ortodoksisessa seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74) katedraalin praasniekkajuhlan yhteydessä on mahdollisuus tervehtiä eläkereserviin siirtyvää esipaimenta.

Metropoliitta Panteleimonin laajempi, noin tunnin mittainen haastatteluvideo on katsottavissa Kirkkolai-vassa: www.ort.fi/hiippakunnat/oulu/kirkkolaiva

Teksti ja kuva: Johannes Mäntymäki

– Rakastakaa Kristuksen ensimmäisenä helluntaina perustamaa pyhää Kirkkoa ja olkaa kuuliaisina Kristuksen evankeliumille, kehottaa metropoliitta Panteleimon tämän lehden alussa, "Esipaimenen sana" -palstan jäähyväissanoissaan.

Sydämelliset kiitokset

Korkeasti Pyhitetylle Oulun Metropoliitta Panteleimonille osoittamastanne rakkaudesta, pyhistä esirukouksistanne ja isällisestä huolenpidostanne, jota osoititte Teille uskotuille pyhille Jumalan seurakunnille ja Kirkkomme eri sidosryhmille ja ystäville.

Toivotamme Teille, pyhä ja rakastettu esipaimen monia armorikkaita vuosia, siirtyessänne nyt iloitsevien seurakuntaan, eläkeläisten joukkoon. Kannatethan meitä edelleen pyhissä esirukouksissanne.

Oulun ortodoksisen hiippakuntakanslian henkilökunta
Oulun hiippakunnan papisto, kanttorit ja muu henkilöstö
Oulun hiippakunnan seurakunnat
Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätio
Paimen Sanomat

Uusi Oulun metropoliitta valitaan kirkolliskokouksessa, joka kokoontuu 25.–27.11.2013 Valamon luostarissa, Heinävedellä. Siihen asti hiippakunnan esipaimenen tehtävää hoitaa Joensuun piispa Arseni.

Kuvataiteilija Jouko K. Alapartanen

Hyvä taide on henkinen prosessi

Metropoliitta Panteleimonin muotokuvan maalannut kuvataiteilija avaa näköaloja esteettisyyden ja luomisen prosesseihin ja taiteilijaelämänsä arkeen.

Jouko Kalevi Alapartanen on syntynyt vuonna 1970 Tornion kaupungin, Laivajärven pieneen kylään. Hänellä oli jo lapsena kynän käyttö hallinnassa. Klassinen Aku Ankka-kopio syntyi ensimmäisten kokeilujen joukossa. Alapartanen muistelee, että viimeistään murrosikäisenä hän tiedosti olevansa taiteellinen sielu. Esteettisyyden janoa ruokki kotiin tilattu tiedelehti, jonka kautta hän pääsi klassisen taitteen kuviin. Tämä rikastutti pienen pojan elämää.

Jos olisin opetusministeri

Alapartanen kertoi pärjänneensä kouluaikana hyvin kuvaamataiteessa. Vaikka hänen

lahjakkuutensa huomattiin jo peruskoulussa, niin hän koki perussivistystä antavan opinahjon aliarvioivan taideope-
tusta.

– Käytännössä kuvaamataittoa ei peruskoulussa opetettu. Oli vain ne tunnit! Niissä ei ollut oikein mitään pointtia. Taidehistoria, persepektiivit, värien ymmärtäminen ja niiden suhteet ja muut perusasiat ohitettiin. Nämä pitäisi opetella jo ala-asteella. Minä opettelinkin vasta 37 vuoden ikäisenä! Jos olisin opetusministeri, niin veisin taiteellisia opiskelupaikkoja vakavampaan suuntaan. Laittaisin perusopetukseen kuvaamataidon valinnaiseksi. Niitä opetettaisiin lapsille leikkien kautta. Näin toimitaan muun muassa Venäjällä. Jos peruskoulussa matematiikan perusteisiin luodaan pohjaa jo lapsena, niin miksei tätä sovelleta myös taideaineisiin, Alapartanen pohtii.

Taiteilija ei moiti peruskoulua. Kokonaisuus on hyvä. Vaikka taideaineiden osalta se ei hänen kohdallaan ihan nappiin mennytkään, niin asiasta on seurannut hyvääkin. Joutuesaan käymään taiteellisten pol-

Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö vietti 25-vuotisjuhlakokouksen torstaina 18.4.2013 Oulun ortodoksisessa seurakuntakeskuksessa. Samassa yhteydessä paljastettiin Jouko K. Alapartanen maalaama muotokuva esipaimenesta. Oikealla taitelija seisoo kukitettuna.

kujen perusteet ja erehdykset läpi vasta aikuisiällä, niin suhde esteettisyyteen ja luomisen prosesseihin on saanut syvän ja intohimoisen otteen.

Taiteilijatienvaikea alku

Peruskoulun jälkeen Jouko K. Alapartanen olisi halunnut lähteä taidekouluun mutta peruskoulun opinto-ohjaaja vakuutteli nuorelle miehelle, että "sellaisia ei ole olemassakaan". Tämä suositteli hänelle ammattikoulua ja leipuriopintoja. Niinpä tie kulki ammattikouluun. Luovuuden into veti kuitenkin 16 vuotiasta nuorukaista niin voimakkaasti sieltä, että hän jätti opinnot kesken ja päätti tehdä sitä mihin luonnollinen taipumus ajoi: maalata. Alapartanen hankki kesätöillä rahaa maalausvälineisiin voidakseen toteuttaa itseään. Yhteiskunta ei ymmärtänyt tuohon aikaan nuoren miehen kaipausta ja niinpä häntä alettiin työllistää syrjäytymiskierteen katkaisemiseksi. Hanttihommissa tienatut rahat päätyivät kuitenkin samaan tarkoitukseen. Täytettyään 18 vuotta Jouko haki ja pääsi vuonna 1989 Torniossa sijaitsevaan Lapin taidekouluun. Hän valmistui vuonna 1993 kuvataiteilijaksi. Sen jälkeen hän kävi armeijan Oulussa.

Apurahoja ja ateljeita

Varusmiespalveluksen jälkeen Alapartanen sai Kemian kaupungin, Paattion kaupungin osan taitelijatalosta työhuoneen. Siellä ammatissa olevat

taiteilijat kulkivat noviisina olevien kollegoidensa rinnalla. Noina vuosina Jouko sai leipänsä satunnaisista tilaustöistä ja apurahoista. Hän palasi vuonna 1996 Tornioon ja vuokrasi ateljeetilat töitään varten. Ivaloon hän muutti vuonna 2005, missä hänelle syntyi palo päästä taidemaalauksessa syvemmälle. Niinpä hän eli taitelijana Ivalossa ja hakeutui samaan aikaan Repin-instituutin kuvataidekoulutukseen, joka sijaitsi Kotkassa. Instituutti keskittyi klassisen maalaustaiteen opetukseen, joka noudattelee Pietarin Kuvataideakatemiaa. Alapartanen elämä liikkui vuosien 2007–08 aikana kahden paikan lisäksi myös Berliinissä, missä sijaitsi Lapin läänin taidetoimikunnan residenssi. Siellä hän ehti viettää aikaansa viisi kuukautta. Hän tunnustautuu maailmankiertäjäksi muutenkin. Jouko on käynyt vangitsemassa ihmisiä piirustuslehtiönsä muun muassa Brasiliassa ja Yhdysvalloissa.

– Elämä on tässä heitellyt aika lailla, Alapartanen naurahtaa.

Pietarin kuvataideakatemia opettajat avaavat uuden maailman

Pietarin Kuvataideakatemiaa hengessä toimivan Repin-instituutin vaikutuksesta taiteilija Alapartaselle aukesi uusi maailma. Venäläisten kuvataiteen opettajien ansiosta kuvan rakenne ja sommittelu, sekä monet muut asiat alkoivat löytää paikkansa.

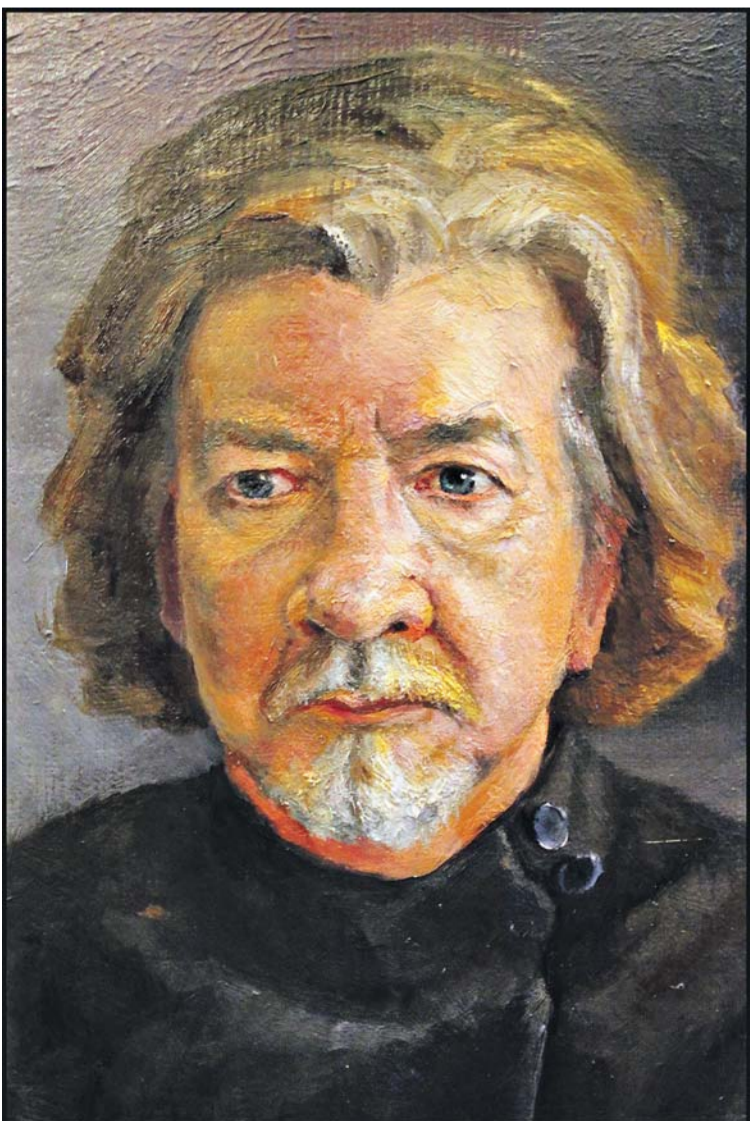
– Istuin ensin oppitunneilla kello 9.00–17.00, jonka jälkeen tein omatoimisesti maalaustöitä 10–11 tuntia päivässä. Tätä jatkui vuoden. Se oli kovaa työtä ja koulunkäyntiä. Siitä jäi sellainen toimintavire, että edelleenkin piirrän joka päivä jotain.

Jouko koki, että koulu inspiroi häntä. Hän saattoi luottamuksellisesti kysellä taitavilta opettajiltaan opastusta lahjojensa kehittämiseksi. Alapartanen arvosti suuresti, että he myös antoivat palautetta epäonnistuneista tekniikoista ja näin hän osasi korjata virheitään.

– Samalla kasvoi oma oivalus, miten voin tulkita kuvaa. Venäläinen, humanistinen ihmiskuva auttaa muotokuvan tekemisessä. Siinä ihmisen persoonallisuuden tunteminen on tärkeää. Teknisesti rakennetun "ihmisen luurangon", ja sen valojen ja varjojen päälle aletaan rakentaa kerros kerrokselta kuvattavaa ihmistä, hänen persoonaansa.

Taiteilija Alapartanen into venäläiseen kuvataiteeseen syytyi täyteen roihuun Kotkassa. Oli opittavaa lisää! Niinpä hän hakeutui, myös Suomessa opetustyötä tekevän, Pietarin taideakatemiaa professorin, Gennadi Manasherovin opetukseen vuosiksi 2010–2012.

Alapartanen tiivistää tähän mennessä oppimaansa kahdeksan teesiin. Itäisen naapurimme taiteen tekemisessä on tärkeintä se, että tietää, mitä

Metropoliitta Panteleimonin muotokuva valmiina. Taiteilija Jouko K. Alapartanen muuta töitä löytyy osoitteesta www.alapartanen.fi. Kuvia luomistyön etenemisestä ja video muotokuvan julkistamistilaisuudesta löytyy osoitteesta www.ort.fi/hiippakunnat/oulu -> kohdasta uutiset -> Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö 25 vuotta.

Midä pagizou meile vahnu perehkuvaine?

Meijän vahnembil da ezivahnembil ei olluh fotokameroi, vie vähembi nygyaigazien digikameroin jyttymii laittehii, kudamil ilmai kallistu fil'mua voit snimaija hos kui äijy da ravieh, duumaiččemattah. Ku tahtonet kačella omii lapsuskuvazii, niidy vaigu vähä löydy. Tavallizesti kentah kuvai svuad'buu, kudamas äijy rahvastu on kerävynnyh yhteh kuvah venčattuloin kel. Libo muahpanendua: sie pokoiniekan avvonazen ruuhen ymbäri seizou suuri joukko suattajii, kudamis et tiijä nimii, no hyvä lykys vie tunnet da mustat ihan lähimät omahizet. Vie yksi-kaksi kuvastu löydy, ku kodih konzutah puutui vuottamatoi gost'u: valokuvaju, ken suurien fotoapparuaatoinke kävelles talois toizeh taričči omassah palveluloi. Sit kogo pereh kerävyi yhteh, šuorihes parahih sobih, sugi tukat da istavui kuvattavakse. Kuvaine tuli konzu tuli, se pandih fotoal'bomah, kačeltih allukse puaksumbah, jälgimäi harvembah, sit jo unohtui. A mibo vie unohtui? Ei niken nimidä kirjutannuh kuvan sellitykseks: kus da konzu otettu, kedä kuvas... Jälgipolvile, ket tahtottas tiediä omas perehes da rodnis, se ollus ylen tärgei tekstaine. Nygöi, ku ei ole nikedä kel kyzellä, voit vai arbailla, ken sie kuvas on se naine kudai mustoittau vähäzel meijän tytärdy!

Nygyaigazil vehkehil voit kuvata da tallendua videole perehes ihan kaiken: lapsen roindan, enzmäzen hambahan, joga roindupäivän, matkat lähäle da loitombakse, midävai tapahtumua eloksen varrel. Vaigu harvah net puututah al'bomoih. Net unohtutah tiedokonehen mustoh, kus niidy on vaigiemi löydiä, konzu kaččuo libo kellelah-

to ozuttua himoittas. A kuibo sit, ku koneh libo mustopuikkoine murenou? Hyvä ku perehes vie kentah omahine maltau luadie ifolor- libo fotonetti-kirjua da kirjuttua sinne kuvazien lizäkse nimii, päivyimiärii da muudu kommentuariedu. Moizet ollah nygözet fotoal'bomat, helpoh luajittavat, ku yhten luajit, sit roijah toizet jo raviembah. Lapsikulut da bunukat vie toizes da kolmandes polves toinah mustellah sidä t'outua libo diädiä, kudai heile jätti moizen hyvän perindön.

Tämä kuvaine on harvinaine löydö minun vahnembien al'bomas. Jo ammui sen näin, a vaste eräs vuosi tagaperin ellendin panna ramkoih da riputtua seinäle. Nuoret vahnembat, Maria da Aleksanteri, ollah ihan tarkoituksel lähtietty fotokuvuamoh enzimäzen lapsen roindan kunnivokse. Joga kerdua kuvastu kaččojes hyvä mieli roih, hos en tarkua päiviä da kuudu tiijä, konzu minus enzi kerdua kuva on otettu. Toinah olen kolmen-nellän kuun igähine, libo puolivuodehine, ga rožis piätellen hyvin syönnyh... Muamal ollah piäl iče ommeltut sovat, tukat "aldoloil" kui sih aigah pidi olla. Tuatto vastevai voinalpäi kodih piäsyh, očču korgiennu jo vajuan kolmenkymmenen ijäs, kost'umas, galstukku kaglas. A tyttöine, muaman yskäs, kazi tuatan käis vagavah kaččelou muailmua...

A ku muamo da tuatto vai tiettä, mittumua hyvä mielidy yksi kuvaine voibi andua vie vuozikymmenien jälles! Voin vai duumaija, äijygo se heis vuadi vägie da hyvä tahtuo lähtie Uuraizilpäi Jyväskyläh valokuvuamoh. Dengua nuores perehes

Raija Pyölin perhealbumista.

onnuako äijä ei olluh jälles voinua, ga yksikai šuorittih matkah, kuvaine mustokse jätettih.

Nenga voimmo sanuo: yksi kuvaine kerdou enämbi migu tuhat sanua.

Passibot suuret sinne tuonilmazih!

Raija Pyöli

→ tekee. Toinen samanveroinen ohje on, että mieli pitää saada ennen luomistyötä rauhalliseksi, jotta selkeät visiot voisivat syntyä.

– Teetä ja keksejä, siinä on venäläinen metodi rauhoittumiseen, taiteilija valistaa.

Alapartanen tunnustaa, että hän kiinnitti opintojensa aikana huomiota ihmisten kasvoin, ryhtiin, kävelyyn ja muuhun sellaiseen. Sittemmin, taitojensa kehittyessä, hänen mielenkiintonsa siirtyi muihin asioihin.

Taiteilijan ammattia ei arvosteta

– Taiteilija elämä on vaikeaa tässä maassa. Arvostusta tätä ammattia kohtaan ei ole, Alapartanen huokaisee.

Hän toteaa, että Suomessa on paljon taiteilijoita ja pienet markkinat. Myös niin sanotut mesenaatit, eli henkilöt, jotka ovat merkittäviä taiteen taloudellisia tukijoita, ovat hävinneet. Tämä on johtanut monet taiteilijat kapean leivän ääreen. Taiteilija Jouko K. Alapartanen

kokee, että uskollisuus oman sisäisen kutsumuksen seuraamisesta on ajanut myös häntä vaikeiden valintojen eteen.

– Maalaaminen on elämäni ykkösjuttu. Tällä tiellä kulkiessani, minulla ei ole varaa perustaa perhettä. En voi edes itselleni luvata taloudellista varmuutta. Toisaalta taas, oman sisäisen tieni noudattaminen on mahdollistanut kehittyä ihmisenä. Voin matkata kaiken aikaa kohti tuntematonta, josta yleensä tulevat juuri vastaan kaikkein kiinnostavimmat asiat.

Alapartanen pohtii, että valitessaan siveltimet, värin ja paletin elämänsä keskiöön, niin tämä on johtanut hänet väistämättä, sekä hallitsemaan, että ajelehtimaan oman elämänsä maalaus pohjalla. Hän tunnistaa, että tässä asetelmassa piilee myös vaaroja. Suurin niistä on katkeroituminen. Taiteilijat kilpailevat keskenään samoista apurahoista, teoksia myydään harvoin ja ystäviäkin on usein vähän. Toisen menestys voidaan kokea olevan juuri itseltä pois. Tämän tähden taiteilija Alapartanen on halunnut nousta mahdollisimman ylös

Lappiin, pois tästä oravanpyörästä.

– Ylä-Lapissa on oma rauha tehdä asioita. Luonto on lähellä. Siellä voi myös elää pienesti.

Suhde kirkolliseen kuvataiteeseen

Jouko K. Alapartanen on viettänyt ikonimaalauksen peruserätyksensä. Tärkeintä siinä on itse matka, pyhän kuva syntyprosessi. Sen aikana maalari voi kehittyä monella tasolla. Hän pitää mahdollisena sitä, että voisi joskus maalata ikoneita pelkällä ruoka- ja majoitusperiaatteella.

– Hyvä taide on henkinen prosessi, kuvataiteilija toteaa.

Hän pitää kirkkotaiteen maailmaa kiehtovana. Alapartanen vieraili muotokuvamaalausmatkansa yhteydessä ensimmäistä kertaa elämässään Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa. Siellä olevat ikonit olivat hänelle myönteinen kokemus näiden valoisuuden vuoksi. Hän vertasi käyntiään itäisen naapurin pyhäkköihin ja venäläiseen ikonimaalaus-

tapaan, jonka hän kokee tummempisävyisenä.

Erityisesti Alapartanen kiinnostaa ikonimaalareiden anonyymius. Taiteilija ei korosta ikoneissa itseään, vaan toimii kurinalaisesti, kirkon sääntöjen alaisena. Ikonimaalauksen taustalle panevana voimana on rakkaus ja intohimo niiden sanomaan. Egosentristä asenne ei ole. Alapartanen mukaan myös profaanin kuvataiteen puolella tärkeintä on itse taiteen viesti ja siitä nousevat tulkinnat, eikä jonkinlainen kulttuurinen shokeeraus tai temppu, jolla ihmiset saadaan ainoastaan liikkeelle, mutta varsinkin taideteoksen ”punainen lanka” kokee inflaation. Pohtiessaan näitä, ivalolainen taiteilija tunnustaa itsessään sisäisen jännitteen. Toteuttaakseen taiteilijan kutsumustaan, ja saadakseen siitä myös leipänsä, niin hän tarvitsee nimelleen julkisuutta. Toisaalta, häntä kiehtoo myös taide vailla taiteilijan signaurausta.

Metropoliitta Panteleimon – hiljainen malli

Taiteilija Jouko K. Alapartanen sai viime vuonna erikoi-

sen toimeksiannon. Hänen tuli maalata muotokuva **metropoliitta Panteleimonista**. Hän saapui Oulun ortodoksisen hiippakuntakeskukseen maanantaina 29.10.2012 aloittamaan tehtävänsä. Viiden päivän intensiivisen työskentelyn jälkeen, perjantaina 2.11.2012 muotokuva oli valmis. Esipaimenen ja taiteilijan yhteinen matka oli tiivis. Pitkiä päiviä. Hiljaisuutta. Kuva muotoutuu vähitellen ortodoksisesta ikonimaalausperinteestä tutulle materiaalille, puualustalle.

– Työskentely metropoliitan kanssa oli meditatiivista. Kymmeniä tunteja työskentelyä tapahtui hyvässä hengessä. Elävällä mallilla asennot aina hieman vaihtelevat. Valo-olosuhteet muuttuivat eri aikain päivistä. Teos on keskiarvo hänestä. Lopputuloksena syntyi muotokuva, jossa on mieteliään oloinen Panteleimon, jolla on hyvä katse. Hänellä on elävät silmät, joissa on syvyyttä. Metropoliitta on hyvin teoksessa läsnä.

**Teksti ja kuvat:
Johannes Mäntymäki**

Hiippakuntautisia kuvina

KUVAT: JOHANNES MÄNTYMÄKI

Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö juhlisti 25-vuotistaivaltaan pitämällä säätiön juhlieraskokouksen torstaina 18.4.2013 Oulun ortodoksisessa seurakuntakeskuksessa. Kuvassa säätiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäseniä, sekä kutsuvieraita. Lisätietoa tapahtumasta sähköutisissa.

VAASAN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö muisti pitkäaikaisia vastuunkantajiaan ikoneilla. Vasemmalta: toimitusjohtaja Ari Tuutti, fil.tri Ahti Pyörnilä ja kirjapainoneuvos Seppo Maskonen.

Vaasan seurakuntaan liitettiin 30.3.2013 neljä uutta seurakuntalaista. Isä Matti Wallgren toimittamassa mirhalla voitellun sakramenttia.

Metropoliitta Panteleimon siunasi sunnuntaina 24.3.2013 liturgian yhteydessä Kajaanissa rovastiksi, isä Simo Rönnyän ja vihki diakoniksi Reijo Marjomaan. Kuvassa myös heidän puolisonsa.

Oulun tuomiokapituli järjesti "Ikkuna ekumeniaan" -koulutuspäivän 13.3.2013 Oulun yliopistolla. Tapahtumassa Oulun ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra, isä Marko Patronen luennoi. Vieressä kuuntelee luterilaisen kirkon keskushallinnon työntekijä, TT Ari Ojell.

Ekumenian historiaa Kiuruvedellä

TOPI IKÄLÄINEN

Kiuruveden seurakunnassa on vuosien varrella toteutettu aktiivista ekumeenista toimintaa. Sen onnistuminen on ollut pitkälti kiinni pappien persoonasta. Jotkut luterilaisista papeista eivät ole katsoneet kristittyjen yhteistä toimintaa ollenkaan tarpeelliseksi ja niinpä asia ei ole heitä koskettanut millään lailla. Meille ortodokseille ekumenia on joka päiväistä ja toteutuu paljolti seurakuntaelämän ruohonjuuritasolla.

Monet seurakuntamme tilaisuuksista muodostuvat itsestään ekumeenisiksi. Näin on, jos luterilainen pappi on hautajaisissamme puhumassa, tai on yhteinen häättilaisuus taikka syntymäpäiväjuhla.

Isäni rovasti **Olavi Petsalo** toimi Kiuruveden seurakunnan kirkkoherrana 1950-luvun alussa. Hän kertoi ekumeenisista tilaisuuksista, joissa oli ollut puhumassa herännäisarnaaja **Aku Rädyn** kanssa. Perheemme muutti vuonna 1952 Iisalmeen ja Kiuruveden kirkkoherraksi tuli seurakuntaan voimakkaasti sitoutunut pastori **Mikael Kuha**.

Arkkipiispa Paavali innostaa ekumeniaan

Arkkipiispa **Paavali** oli 1960-luvun loppupuolella seurakunnan tarkastuksen yhteydessä kehottanut isä Mikaelia järjestämään ekumeenisia tilaisuuksia. Isä Mikon kerrotaan tuolloin muistelleen yhteistyötä luterilaisten pappien kanssa sota-aikana Itä-Karjalassa. Siinä oli ollut monenlaisia vaikeuksia. Tietävästi varsinaista ekumeenista toimintaa ei isä Mikon aikana Kiuruveden seurakunnassa kovinkaan paljon ollut.

Esipaimen Paavali kehotti 1960-luvun loppupuolella laajemminkin järjestämään ekumeenisia yhteyksiä kaikissa seurakunnissa. Iisalmen seurakunnassa isä Olavi oli aina pitänyt hyvät suhteet luterilaiseen papistoon. Meillä kotona oli perhekvartetti ja isä komeni meidät lapset esiintymään ekumeenisiin tilaisuuksiin. Virsiä opin koulun aamuharjauksissa. Pianonsoittoa harjastavana jouduin usein säestämään koulun virsilaulua.

Minulla oli lukioaikana myös vahvistettu poikakvartetti, joka esiintyi luterilaisessa kirkossa useita kertoja. Kerran olimme Kuopion vankilassa laulamassa kirkkoherra **Heikki Riihijärven** mukana.

Näin ekumenia tuli minulle monella tavalla tutuksi jo kotikaupungissa Iisalmissa. Ekumeeniset illat tulivat tutuksi myös pappiseminaari-ajan Kuopiossa ja kanttorivuosiinani Jyväskylässä. Yksi parhaista kavereistani tuolloin oli Jyväskylän roomalaiskatolisen kirkon pastori **Jan Aarts**. Siellä meillä oli paljon ekumeenisia yhteyksiä isä **Teppo Siilen** johdolla kaikkiin seurakuntiin.

Myötätuulta ja vastustusta

Liitän tähän Kiuruveden seurakunnan vuosikertomusten pohjalta muutamia tapahtumia ja muistelmia ekumenias- ta kolmenkymmenen vuoden jaksolta.

Tulin Kiuruvedelle papiksi joulukuussa 1979 ja aloin heti etsiä ekumeenisia yhteyksiä. Uusi Oulun hiippakunta perustettiin vuonna 1980. Kiuruvesi tuli kuulumaan siihen. Hiippakunnan piispa, **metropoliitta Leo** ohjasi kirkkoherroja ekumeeniseen työhön.

Ylivieskassa on viime vuosina pidetty useita ekumeenisia kokoontumisia. Kirkkoherra **Timo Määttä** on tällöin järjestänyt ekumeenisen rukouksillan. Siihen on kutsuttu edustaja ev. lut. ja ortodoksisesta seurakunnasta, helluntai-seurakunnasta, vapaakirkosta, ci-tyseurakunnasta. Samoin Herättäjähdistys ja muut tahot ovat olleet edustettuina. Jokainen edustaja on pitänyt noin viiden minuutin rukouksen ja on saanut valita laulun, jonka yhdessä laulamme. Tämä on toiminut hyvin ja suuri joukko eri ryhmiä on näin tullut edustetuksi. Tässä olisi mallia muillekin seurakunnille. Olemme järjestäneet erikseen seurakuntiemme kahdenkeskisiä ekumeenisia iltoja. Rovasti **Tuomo Kälviä** on ollut mukana useissa tilaisuuksissa. Vuonna 2009 **metropoliitta Panteleimon** oli mukana Ylivieskassa Suvannon kappelissa pidetyssä tilaisuudessa.

Haapavedellä on ruohonjuuritasolla voimakasta ekumeniaa, mutta pappien tai paremminkin seurakuntien kesken se

Ekumeenisen ristisaaton kahvitilaisuus Nivalan ev.lut. seurakuntasalilla. Vasemmalta piispa Paul Verschuren, kirkkoherra Heikki Hurskainen, metropoliitta Leo, kirkkoherra Antero Petsalo, diakoni Raimo Manu ja rovasti Jouko Lauriala.

ei ole aina onnistunut. Meillä oli vuonna 1985 kirkkoherra **Teuvo Ahon** kanssa onnistunut ekumeeninen ilta eräällä kodissa. Suunnittelimme ja sovimme jatkoa työlle. Sitten hän soitti minulle seurakuntaneuvoston kokouksen jälkeen. Hän oli saanut moiteryöpyyn ja kokouksessa oli vaadittu lopettamaan yhteydenpito ortodokseihin. Se oli muka seurakunnan varojen tuhlaamista ja tarpeetonta. Niinpä tätä toimintaa ei ollut vuosikausiin. Nyt viime vuosina on yhteyksiä voitu pitää jonkin verran kirkkoherra **Mauno Sorosen** ja pastori **Jari Lehdon** myötävaikutuksella.

Ekumeeniset seurakuntat hirsitivassa

Nivalan seurakunnassa on avoimuutta ekumeeniselle yhteistyölle. Siellä pidettiin vuonna 1999 hiippakunnallinen ekumeeninen päätapahtuma. Siinä oli mukana roomalaiskatolisen kirkon piispa **Paul Verschuren**, piispa **Olavi Rimpiläinen** ja **metropoliitta Leo**.

Kirkkoherra **Heikki Hurskaisen** kanssa meillä on ollut paljon yhteisiä kokoontumisia. Nyt eläkkeellä ollessaan hän on lähes aina mukana ekumeenisissa illoissa. Nykyinen kirkkoherra **Martti Viljamaa** on samoin erittäin innokas ekumeenikko. Rovasti **Valtteri Olli** on myös ollut mukana.

Nivalassa järjestetään syksyisin uudisviljan siunaaminen ja ekumeeniset seurakuntat isossa vanhassa hirsitivassa, museossa. Tilaisuudessa on ollut pappien opetuspuheiden lisäksi leipien, viljanjyvien, viinin ja öljyn siunaus, niin kuin se tapahtuu ehtoopalveluksessa. Myös

marjoja, omenia ja muita luonnon antimia on siunattu pyhitetyllä vedellä vihmoen kirkastusjuhlan rukouksella. Viime vuosina litaniassa on siunattu viisi isoa, samana päivänä sen tuvan uunissa paistettua rieskaa, pullollinen öljyä ja punaviiniä, jota kaikki ovat saaneet maistaa.

Haapajärvellä ensimmäinen kohtaaminen luterilaisen papin kanssa oli mieleen painuva. Oli vuosi 1980 ja olin aloittamassa Haapajärven kirkossa ortodoksisista hautauspalvelusta. Silloin huomasin kirkon perällä luterilaisen papin. Kävelin rauhallisesti hänen luokseen ja annoin hautaus-toimituksen kirjan ja pyysin tulemaan eteen viereeni auttamaan, koska minulla ei ollut kanttoria. Pastori **Jouko Lauriala** vähän esteli, mutta hän lähti mukaani. Palveluksen kulussa hän oppi laulamaan melodioita ja sitten bassoa. Hän myös luki epistolan ja oli aivan innoissaan. Pyysi kirjaa lainaksi ja aina, kun oli hautauspalvelus, hän tuli laulamaan. Muistotilaisuudessa hän aina puhui ekumeenisesti. Joukon kanssa meillä oli paljon yhteistä ekumeenista toimintaa ja myös hänen isänsä rovasti **Vilho Lauriala** oli joskus mukana. Kirkkoherrat **Jussi Vihantola** ja **Kari Tirola** ovat olleet paljon mukana Haapajärven ekumeniassa, kuten myös pastori **Kaija Tirola** ja pastori **Matti Nuorala**.

Ristisaattoja

Haapajärvellä pidettiin vuonna 2002 ekumeeninen ilta. Kokoonnuimme ev. lut. kirkkoon iltapalvelukseen. Kirkkoherra Kari Tirola toivotti ristikansan tervetulleeksi. Kaava toteutettiin rukouksivihkon ehdotuksen pohjalta. Palveluksen toimittivat

diakoni ja kaksi pappia luterilaisesta kirkosta ja ortodoksi-pappi. Kanttori säesti uruilla ja johti kirkkokuoron laulua.

Ristisaatto lähti alttarilta kiertäen kaupunkia kohti seurakuntataloa. Alttaripöydältä otettiin mukaan ortodoksisen kirkon käsiristit ja alttarilta iso Kristus-ikoni papeille sekä iso ortodoksisen kirkon ristisaattoristi diakonille. Kulkueessa oli mukana myös valkoinen ev. lut. kirkon ristisaattoristi ja iso kaksipuoleinen ikoni tangon päässä. Ristisaaton edessä kannettiin kolmea lyhtyä ja ekumeeninen seurakunta lauloi mm. laulut "Maa on niin kaunis", "Pelasta Herra sinun kansasi" ja "Herraa hyvää kiittäkää".

Ilta jatkui seurakuntatalolla kahvin juonnilla ja iloisella keskustelulla sekä ekumeenisen toiminnan ideoinnilla. Muutamina vuosina on ristisaatto tehty myös helluntaiseurakunnan temppeliin.

Eräänä vuonna Karvoskylässä siunasimme ekumeenisin rukouksin kirkkoveneen. Piispa Olavi Rimpiläinen oli mukana. Ristisaatot ovat olleet Haapajärven ekumenian rikkaus. Karjalahden ekumeeninen keskus elävöitti omalta osaltaan seurakuntien välistä yhteistoimintaa.

Pyhäjärvellä on vietetty useita ekumeenisia tilaisuuksia. Kirkkoherra **Jarmo Saksman** oli aktiivinen ekumeenisessa työssä, samoin rovasti **Lauri Oikarinen** ja myöhemmin kirkkoherrat **Markku Komulainen** ja **Mirva Ahola**. Myös helluntaiseurakunta on ollut usein mukana kokoontumisissamme. Kun ekumeeninen keskus muutti Pyhäjärven rannalle, se vah-

visti yhteisiä kokoontumisia. Pyhäsalmissakin meillä on ollut ristisaattoja tsasounan, Pyhäsalmen kirkon eli seurakuntatalon ja helluntaiseurakunnan temppelein välillä.

Vuoden 2002 Ekumeenisen rukousviikon iltaa vietettiin Pyhäsalmissa ev.lut. seurakunnan seurakuntatalolla. Mukana oli paikallisen evankelisluterilaisen seurakunnan pappi ja ortodoksisen seurakunnan pappi. Tilaisuus alkoi kahvitarjoilulla ruokasalin puolella. Tervetulo-toivotukset olivat lämpimät ja tilanne oli leppoisaa kaikin puolin. Kahvinjuonti ”kirvoitti kielenkannat” ja olo tuli kaikille kotoisaksi. Siirryttiin kirkkosalin puolelle. Illan teema oli vapaamuotoinen. Alkuvirren jälkeen pastori **Markku Korhonen** puhui kirkkojen erilaisesta hengellisestä rikkaudesta ja mitä eri seurakuntien toiminnasta voisi kukin oppia omalla tahollaan.

Isä **Antero Petsalo** puhui ekumenian käytännön asioista Pyhäsalmissa ja Kiuruveden srk:n alueella, kirkkojen erilaisuudesta ja niitä yhdistäviä asioista. Ortodoksille jokainen päivä on ”ekumeeninen” toisen kansankirkon jäsenen kohtaamisen kautta työpaikalla ja ehkä myös kotona. Keskusteltiin yhdessä ekumeniasta ja pappiskoulutuksesta Joensuussa. Illassa oli mukana useita Ekumeenisen keskuksen veljiä Pyhän Kolminaisuuden Veljesyhteisöstä. Lopuksi toimitettiin ortodoksinen rukouspalvelus.

Kiuruvedellä on järjestetty useita merkittäviä ekumeenisiä ristisaattoja. Erikoisuutena voi mainita koululaisten vaellus ristien, ikonien, lyhtyjen ja kynttilöiden kanssa pyhäinpäivän aattona koulupihalta ikonikappelille. Reitti kulki kaupungin läpi, torin ja kaupungin talon kautta ja edelleen hautausmaalle. Molemmista seurakunnista on ollut papit mukana. Toimitin vainajien muistopalveluksen ikonikappelissa ja luterilainen pappi on puhunut ja laulattanut virren. Mukaan on tullut satoja lapsia ja heidän vanhempiaan jonkun verran. Kulkue on ollut kaunis katsella aamuhämärässä; kaikilla lapsilla on ollut palava hautakynttiä kädessään ja laulu on raikunut läpi kaupungin. Nyt viime vuosina tätä ei ole toteutettu, samoin kuin tieikonille suunnitellut ristisaatot jouduttiin turvallisuussyistä lopettamaan kouluammuskelun takia.

Tieikoni – ekumenian voimannäyttö

Erityinen ekumenian voimannäyttö on Kiuruvedelle rakennettu tieikoni. Koko kaupunki, molemmat seurakunnat ja kaikki mahdolliset tahot lähtivät mukaan rakennustyöhön. Patriarkka **Bartholomeoksen** vierailu Kiuruvedellä 1995 oli koko seurakunnan historian suurin ekumeeninen tapahtuma. Mukana oli luterilaisen kirkon kirkkoherra **Osmo Korkalainen** ja suuri joukko hänen seurakuntalaisiaan. Patriarkan vierailun kunniaksi innostuin sitten LC klubin

TOPI IKÄLÄINEN

Tieikoni Kiuruvedellä

presidenttinä suunnittelemaan kreikkalaistyylisiä tieikonia. Kaikki lähtivät siihen mukaan ihmeellisellä innolla. Se oli korkeammalta taholta siunattu projekti.

Kun tieikoni vihittiin, niin ristisaatossa oli noin 1500 koululaista, Lions - Clubin jäsentä, kunnan ja eri tahojen työntekijää. Tilaisuutta oli katsomassa suuri joukko ihmisiä. Tämä oli todellinen ekumeeninen ristisaatto. Samanlainen, mutta pienempi koululaisten vaellus tieikonille järjestettiin muutama vuosi myöhemmin. Siellä toimitettiin vedenpyhitys ja molempien kirkkojen papit puhuivat. Haaveilin tapahtumasta perinnettä, mutta niin ei ole tapahtunut.

Ekumeeniset lasten koulutielle siunaamiset kuuluvat aina syksyn ohjelmaan Kiuruvedellä. Keväisin toimitetaan viljan ja kylvöjen siunaus vuorotellen eripuolilla kaupunkia pienissä kylissä, kylätaloilla, kouluilla tai viljelystiloilla. Nämä tilaisuudet ovat koonneet suuret joukot ihmisiä.

Erikoisuutena haluan vielä mainita körttien ja ortodoksien yhteisen Pääsiäisilotaapahtuman. Tämä on useita kertoja järjestetty Kalliokyliän **Liisa ja Matti Huuskosen** kotitalolle. Pääsiäispasha, kahvit

ja muut herkut on nautittu yhdessä, puhuttu pääsiäisriemusta körttivirsien välissä ja olen toimitannut iloisen slaavimisen, pääsiäisen rukouspalveluksen.

Ekumeenisiä iltoja on järjestetty myös luonnon helmassa, rantamaisemissa.

Ekumeeninen iltatori

Helluntaiseurakunta on järjestänyt vuosittain joulun alla ekumeenisen näytelmäkulkueen. Torilla on keisari Augustus, Maria ja Joosef ja paljon kansaa. Kulkue siirtyy helluntaiseurakunnan pihaan, jossa on tallissa seimi, enkeli katolla ja muu tapahtumaan kuuluva. Tilaisuus jatkuu sisällä temppeleissä, jossa olen saanut olla useita kertoja vanhurskaana Simeonina. Joskus olen pitänyt puheen ja lausunut rukouksia. Myös luterilaisen kirkon pappi on ollut mukana.

Vielä erikoisuutena voisi mainita vuosittaisen jonakin kesätorstaina pidettävän ekumeenisen iltatorin. Mukana ovat luterilainen ja ortodoksinen pappi ja helluntaiseurakunnan edustaja. Ohjelmassa on puheiden ja rukousten lisäksi hengellistä musiikkia. Tilaisuus kokoaa torille satoja ihmisiä. Samalla

tavalla joulunavaus on monesti ollut molempien kansankirkkojen pappien siunaama.

Toimintaamme Kiuruvedellä on sisällynyt useita kertoja kirkkovaelluksia ristisaatossa ortodoksisesta kirkosta ehtoopalveluksen jälkeen helluntaiseurakunnan temppeleihin ja sieltä luterilaiseen kirkkoon.

Voi sanoa, että Kiuruveden ekumenia aloitettiin vuonna 1980 kirkkoherra **Matti Pesosen** kanssa 1980. Sittenkin tilaisuuksissa mukana ovat olleet pastori, nykyinen kirkkoherra **Risto Pentikäinen**, khra **Osmo Korkalainen**, rovasti **Vilho Porkola**, pastori **Markku Suokonaukio** ja pastorit **Mirita Häyrynen** ja **Pasi Hyytiäinen**.

Metropoliitta Leo oli vuonna 1985 mukana ekumeenisissa illassa.

Kiuruveden ortodoksisessa seurakunnassa on kolmenkymmenen vuoden aikana pidetty lukuisia ekumeenisiä tilaisuuksia. Niiden kokonaismäärä lähentelee kahta sataa. Tapahtumat ovat olleet suureksi siunaukseksi niin omalle seurakuntajoukollemme kuin kaikille mukaan tulleille.

rovasti Antero Petsalo

SÄHKEUUTISIA

- Metropoliitta Panteleimon on kiertänyt kevään 2013 aikana jäähyväiskäynnillä kaikissa hiippakunnan seurakunnissa.
- Metropoliitta Panteleimon vihki sunnuntaina 21.4.2013 liturgian yhteydessä Vaasan seurakuntaan lukijaksi TM Simo Haaviston. Vaasan seurakunnan valtuusto valitsi 17.4.2013 pitämässään kokouksessa seurakunnan uudeksi kanttoriksi TM Laura Ahon Oulusta. Hän aloittaa työt Vaasassa kesällä 2013.
- Oulun metropoliitta Panteleimon on 12.4.2013 hyväksynyt isä Lars Ahlbäckin irtisanoutumisen Oulun ortodoksisen seurakunnan toisen papin toimesta. Ahlbäck muuttaa perheineen Helsinkiin. Isä Lars on vuosilomalla 27.5.2013 alkaen, jonka jälkeen hän ei enää palaa tehtäviinsä. Toimi päättyy 1.8.2013 lukien. Oulun ortodoksisen seurakunnan ensimmäinen kanttori Laura Aho on valittu Vaasan ortodoksisen seurakunnan kanttorin toimeen.
- Lapin matkapapin (IV toimipiiri) toimessa oleva isä Rauno Pietarinen palaa tehtävänsä 1.8.2013 lukien. Hän oli toimivapaalla hoitamassa Ortodoksisen seminaarin papin tehtäviä.
- Suomen ortodoksisen kirkon piispainkokous määräsi Joensuun piispa Arsenin hoitamaan 1.6.2013 alkaen esipaimenen tehtäviä kunnes Oulun metropoliitan vaali on toimitettu. Tämä tapahtuu marraskuussa 2013 kokoontuvan kirkolliskokouksen yhteydessä.
- Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö juhlisti 25 vuotistaivaltaan pitämällä säätiön juhla vieraskokouksen torstaina 18.4.2013 Oulun ortodoksisessa seurakuntakeskuksessa. Säätiö julkisti tilaisuudessa myös historiategoksen, joka kuvaa samojen kansien sisällä, kahta; kirkon pohjoista ulottuvuutta palvelevaa organisaatiota. Oulun ortodoksisen seurakuntien tiedotuslehti, Paimen Sanomat, jota on julkaistu jo yli 30 vuotta, sekä juhlavuotta viettävä hiippakuntasäätiö, saivat ansaitun huomion kirjallisessa asussa. Kirjapainoneuvos Seppo Maskosen laatima teos julkaistiin myös verkkoversiona, joka löytyy osoitteesta www.ort.fi/hiippakunnat/oulu -> kohdasta uutiset -> Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö 25 vuotta.
- Kirkolliskokousedustajat Oulun hiippakunnasta 1.6.2013 - 31.5.2016: arkkipiispa Andreas Larikka (Kajaani), kanttori Laura Aho (Vaasa), maallikkoedustajat Ville Bogdanoff (Lappi) ja Simo Haavisto (Vaasa).
- Kirkon keskushallinnon pitkäaikainen taloudenhoitaja, ylidiakoni Paavo Kokotti siirtyi osaaikaiselle eläkkeelle 1.5. alkaen. Hän siirtyi samalla hoitamaan kirkon kiinteistöihin liittyviä talousasioita. Kokotin tilalle taloustoimiston johtoon siirtyi taloussihteeri Pia Tuovinen. Osa-aikaeläkkeen johdosta Kokotti on tavoitettavissa Kuopion keskustoimistosta viikottain, tiistaista torstaihin. Hän jää kokonaan eläkkeelle muutaman vuoden kuluttua. Työt hän aloitti kirkon palveluksessa vuonna 1978.
- 1.8.2013 tulee kuluneeksi 25 vuotta ortodoksisen teologikoulutuksen aloittamisesta Joensuun yliopistossa. Kirkon tarvetta palvelemaan perustettiin tieteellisen koulutuksen rinnalle kirkollinen yksikkö, ortodoksinen seminaari.

KIRKKOJUHLA ELOKUUSSA

Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkastuminen

Spuassa (spoassa) on ”Vapahtajan kirkastus” eli Herran kirkastumisen muistopäivän (6.8.) karjalankielinen nimitys. Juhla kuuluu kirkkovuoden kahdentoista suuren juhlan joukkoon. Karjalassa on paikoitellen elokuussa vietetty kolme kirkastuspäivää.

Enzimäzen spuassun jälgie voit ruista kylviä, juablokkua (saa ottaa syötäväksi) toizešta spuassusta, herneht’ä kolmannešta spuassusta; Tver.

Tämä on suora lainaus karjalankielen sanakirjasta. Tarkoitukseni on tarkastella Raja-Karjalaista, muun Karjalan ja venäläistä perinnettä juhlan vieton suhteen.

Nämä kolme juhlaa ovat omistetut Kaikkein armollisimmalle Vapahtajalle.

- 1/14.8 – ”Spuassa veden äärellä”
- 6/19.8 – ”Spuassa vuorella”
- 16/29.8 ”Spuassa palttinalla”.

I Spuassa

Kunniallisen ja eläväksitekevän Ristin esiintuominen, 1/14.8. Kansa nimitää sitä hunajaspuassaksi; spuassa veden äärellä tai makoveiksi, silloinhan muistellaan makkabealaismartyyreja.

Noihin aikoihin mehiläishoitajat keräsivät pesistään ensimmäiset kennot ja toivat ne kirkkoon pyhitettäväksi, täs-

tä nimitys hunajaspuassa. Kirkossa he muistelivat myös edesmenneitä omaisiaan.

Juhlana myös toimitettiin vedenpyhitys ja sitten pyhitetyssä vedessä uivat kyläläiset, sekä heidän karjansa. Ihmisten mielestä tämä suojeli heitä ja eläimiä ”pahalta silmältä” ja kaikenlaisilta pahoilta voimilta, tästä nimitys märkäspuassa eli spuassa veden äärellä.

Juhlan uskonnollista taustaa valaisee vanha kreikkalainen Hetkien kirja: kesän kuumuudesta johtuen Konstantinopoli kärsi erilaisista kulkutaudeista ja siksi 1:nä elokuuta Pyhän Sofian kirkosta tuotiin esille palanen Herran kunniallisesta Rististä ja sitä ristisäätössä kuljetettiin ympäri kaupunkia ja näin pyhitettiin kaupunki epidemioilta, jotta se varjeltuisi sairauksilta.

Juhlan aihe palauttaa mieliimme myös ortodoksisen uskon merkeissä tapahtuneen Bysantin ja Venäjän kansojen lähentymisen. 1. elokuuta 1164 Kiovan suuriruhtinas **Andrei Jumalaarakastava** joutui sotaan Volgan varrella asuvien heimojen kanssa. Samoihin aikoihin Bysantin keisari **Manuel** taisteli maahan hyökkääviä saraseeneja vastaan. Heidän sotajoukkojensa edellä kannettiin Kristuksen ja Jumalanäidin ikoneja sekä ristiä, jota Kirkossa oli opittu kunnioittamaan kaikesta pahasta saatavan voiton merkinä. Nämä kristilliset hallitsijat saivat taisteluisaan voiton ja määräsivät elokuun ensimmäisen juhlapäiväksi tapahtuman

muistoksi ja Pyhän ristin kunnioittamiseksi.

Kansan kalenteri mainitsee 1. spuassan ajalle paljon erityisiä töitä: 1. spuassan aikana pyhitä kaivojen vedet, uita hevoset joessa, kerää herneet, niitä, valmista puimahuoneet, tee elonkorjuu, kynnä maa syyskylvöjä varten, kylvä jne.

II Spuassa

Herran kirkastumisen muistopäivä 6/19.8, kansan suussa omenaspuassa. Maanviljelijöille päivä alkaa juhllallisella jumalanpalveluksella kirkossa, johon tuodaan pyhitettäväksi hedelmätarhojen ja kasvimaiden satoa. Siunattaviksi tuodaan myös viljan uuden sadon tähkäpäitä, jyviä ja siemeniä, jolloin luetaan rukouksia ja pirskotetaan niitä pyhitetyllä vedellä. Nämä pyhitetyt tähkäpäät säilytetään kodeissa seuraavaan vuoteen ja uuteen satoon asti.

Pitkään oli tapana Kirkastuspäivään mennessä kyntää pellot syyskylvöjä varten. Maanviljelijä kutsui papin ja tämä, tuoden mukanaan ikoneja, pirskotettiin pyhitetyllä vedellä kynnetyn maan ja joku kylän parhaista viljelijöistä kylvi siunattuihin paikkoihin viljan jyviä. Tämä merkitsi syyskylvöjen alkua.

”Toisena spuassana myös köyhä syö omenoita” – toteaa kansa, tarkoittaen tällä sitä, että venäläiset maalaiset olivat peräänantamattoman uskollisia esi-isiensä tavoille. Tapana oli jakaa satoa köyhien ja kerjäläisten kanssa,

siinä vilpittömässä uskossa, että tämän johdosta Jumalan Äiti antaa omenan kuolleille lapsille. Tätä eivät saa osakseen ne lapset, joiden vanhemmat syöivät ennen Kirkastuspäivää omenoita ja päärynöitä ja jotka eivät itse Kirkastuspäivänä jaa sadostaan toisille.

Jos joku ei noudattanut tätä hyvää tapaa jakaa omistaan hedelmiä köyhille ja sairaille, joille ne toimitettiin koteihin, niin tällaisesta todettiin: ”Varjele Jumala, että en joutuisi tekemisiin hänen kanssaan! Hän unohti vanhukseen ja orvon, ei jakanut heille omasta rikkaudestaan edes pientä hyvää, eikä auttanut omalla hyvyydellään rampaa ja köyhää”.

Kertomus Kirkastusjuhlasta on puutteellinen, ellemme huomioi siihen liittyvää, vuosisatojen aikana kerääntyneitä kansanviisauden rikkautta – lähinnä sananlaskujen, ennusmerkkien ja sanontojen muodossa: ”Jo tuli Spuassa – kaikelle hetkensä: hedelmät kypsyvät”, ”Toisena Spuassana myös köyhä syö omenoita”, ”Toinen Spuassa – ota turkki varastosta”, ”Toisena Spuassana ota rukkaset varalle”, ”Toisesta Spuassasta alkaen kylvä syysviljat”, ”Kylvä hyvän sään aikana, niin saat syödä leipää vuodesta vuoteen”, ”Ruis, joka kylvetään pohjoistuulella, tekee vahvemmat ja suuremmat jyvät”.

III Spuassa

Kristuksen käsittätehdyin ikonin juhla 16/29.8, jolloin Kirkko muistelee

СПАСОВКИ, в августе русские люди справляли три праздника, посвященные Всемиловитому Спасу: 1/14 августа — “Спас на воде”, 6/19 августа — “Спас на горе” и 16/29 августа — “Спас на полотне”.

Первый Спас, называемый еще “**Медовым**”, так как с этого дня, по народной примете, пчелы перестают носить медовую взятку с цветов, посвящен воспоминанию события, в православных святцах именуемого “Происхождением честных древ Животворящего Креста Господня”.

В народе первый Спас называли еще мокрым Спасом, так как в этот день совершался чин водосвятия, а затем в освященной воде купались не только сами селяне, но и домашний скот – считалось, что это уберегает от порчи и действия всякой нечистой силы.

Малороссии этот день

слывет под названием “Маковия”, так как Церковь празднует память св. ветхозаветных мучеников Маккавееву.

В народном календаре первый Спас отмечен некоторыми советами, касающимися хозяйства и домашнего обихода, напр.: “На первый Спас свяжи колодцы, купай в реке лошадей, защищывай горох, готовь гумна, паши под озимь” и пр. Росы с этого дня считаются хорошими, а по погоде судят и о дне 15 августа: “Во что Маккавей, в то и разговень”.

Большую торжественностью отличается праздник Преображения Господня, 6/19 августа, с которого дня по всей Руси начинается вкушение яблок и фруктов, освящаемых в этот день в храмах. Отсюда и название **второго Спаса** — “**Яблочный**”, а всего остального времени до Успенева дня — “лакомки”, в отличие от “Петровки-

голодовки”, когда все зимние припасы приедены, а новые еще не готовы, не поспели. “На второй Спас и нищий яблочко съест”, — говорит народ ввиду обязательно соблюдаемого обычая оделять неимущих яблоками, в том простодушном убеждении, что Божья Матерь за это даст по яблочку умершим детям, чего не удостоится те, у которых родители до Спасова дня едят груши и яблоки, а в самый Спас не делятся ими с другими. О тех, кто не уделит от себя плодов бедным или больным, которым обыкновенно яблочко посылалось на дом, говорили: “А не дай-то Боже с ним дела иметь! Забыл он старого и сирого, не уделит им от своего богатства малого добра, не призрел своим добром хворого и бедного”.

Рассказ о празднике Преображения будет неполон без упоминания о накопленном за многие

века богатстве народной мудрости. пословицах, приметах, присловьях:»А пришел Спас – всему час: плоды зреют»,»На второй Спас и нищий яблоко съест»,»Второй Спас – шубу припас»,»На второй Спас бери голицы про запас»,»Со второго Спаса засевай озими»,»Посей под погоду, будешь есть хлеб год от году»,»Рожь, посеянная при северном ветре, родит крепче и крупнее».

Следующий за днем Успения **третий Спас**, 16/29 августа, когда церковь воспоминает перенесение в 944 из Едессы в Константинополь Нерукотворного Образа Спасителя, является настоящим народным праздником и носит название “**Полотняного Спаса**” или “Спаса на холстах”, “холщового Спаса” на севере и на юге «ореховым или виноградным». Третий Спас означал

также окончание жатвы и озимого сева. Оконченная полевая работа с озимью и яровым радуется, но вместе с тем велит веселиться поскорее и покороче, так как необходимо засеять озими в силу неоспоримого верования, что с Успенева дня солнышко засыпает: “озимь сей за три дня до Успенья и три после Успенья”. Третий Спас называли **хлебным** и в этот день пекли пироги из нового хлеба:»Третий Спас – хлеба припас». В деревенском быту праздник перенесения Нерукотворного образа Спаса причудливо соединился с древней народной традицией проводить в это время торги полотнами. На Волге известна, между прочим, такая поговорка: “Первый Спас — на воде стоять, второй Спас — яблоки едят, третий Спас — на зеленых горах холсты продавать”. отец Макарий Алалато

vuonna 944 tapahtunutta liinaikonin siirtämistä Edessasta Konstantinopoliin. Päivä on todellinen kansanjuhla ja sillä on eri nimityksiä, paikkakunnasta riippuen. Pohjoisessa ”Palttina- tai kangasspuassa”, etelässä ”Pähkinä- tai viinispuassa”, kuvaten po. alueen kypseneitä luonnonantimia.

Kirkon perimätiedon mukaan Kristus itse ei lähtenyt Syyrian Edessaan, vaan lähetti hoviherran mukaan apostoli Taddeuksen. Tämä vei mukanaan pyyheliinan, johon Kristuksen jumalallisten kasvojen kuva oli jäänyt näkyviin. Heti, nähtyään liinan, kuningas **Abgar** parani ihmeellisesti.

Maalaisten elämäntavoissa tämä juhla yhdistyi kansan perinnetapoihin viettä noihin aikoihin pellavaisten palttinoiden ja liinojen myyntitapahtumia. Etelässä vielä nykyaikanakin tuodaan kirkkoon siunattaviksi pähkinäsatoa ja viinirypäleterttuja, sekä viiniä. Volgan seuduilla oli tunnettu sanonta:

”Ensimmäinen Spuassa –seistään vedessä, toinen Spuassa –omenoita syödään, kolmas Spuassa –vihreillä kumuilla liinoja myydään”.

Kolmas Spuassa merkitsi myöskin elonkorjuun ja syyskylvöjen päättämistä. Kahden edellisen Spuassan aikana piti juhla nopeammin ja lyhyemmin, ensiksikin siksi, että oli menossa Uspenian paasto ja toisekseen siksi, että kiistämättömän uskomuksen mukaan Uspenian jälkeen aurinko nukahtaa: ”syysvilja kylvä kolme päivää ennen Uspeniaa ja kolme päivää Uspenian jälkeen”.

Kolmatta spuassaa nimitettiin myös leipäspuassaksi ja sinä päivänä leivottiin piirakoita ja leipää uuden sadon viljasta. ”Kolmas Spuassa –laita leipää varastoon”. Oli myös ennusmerkkejä: ”Pääskyselä muuttavat kolme kertaa, kolmen Spuassan aikana”, ”Jos kurki muuttaa kolmanteen spuassaan men-

nessä, niin Pokrovana on pakkasta”.

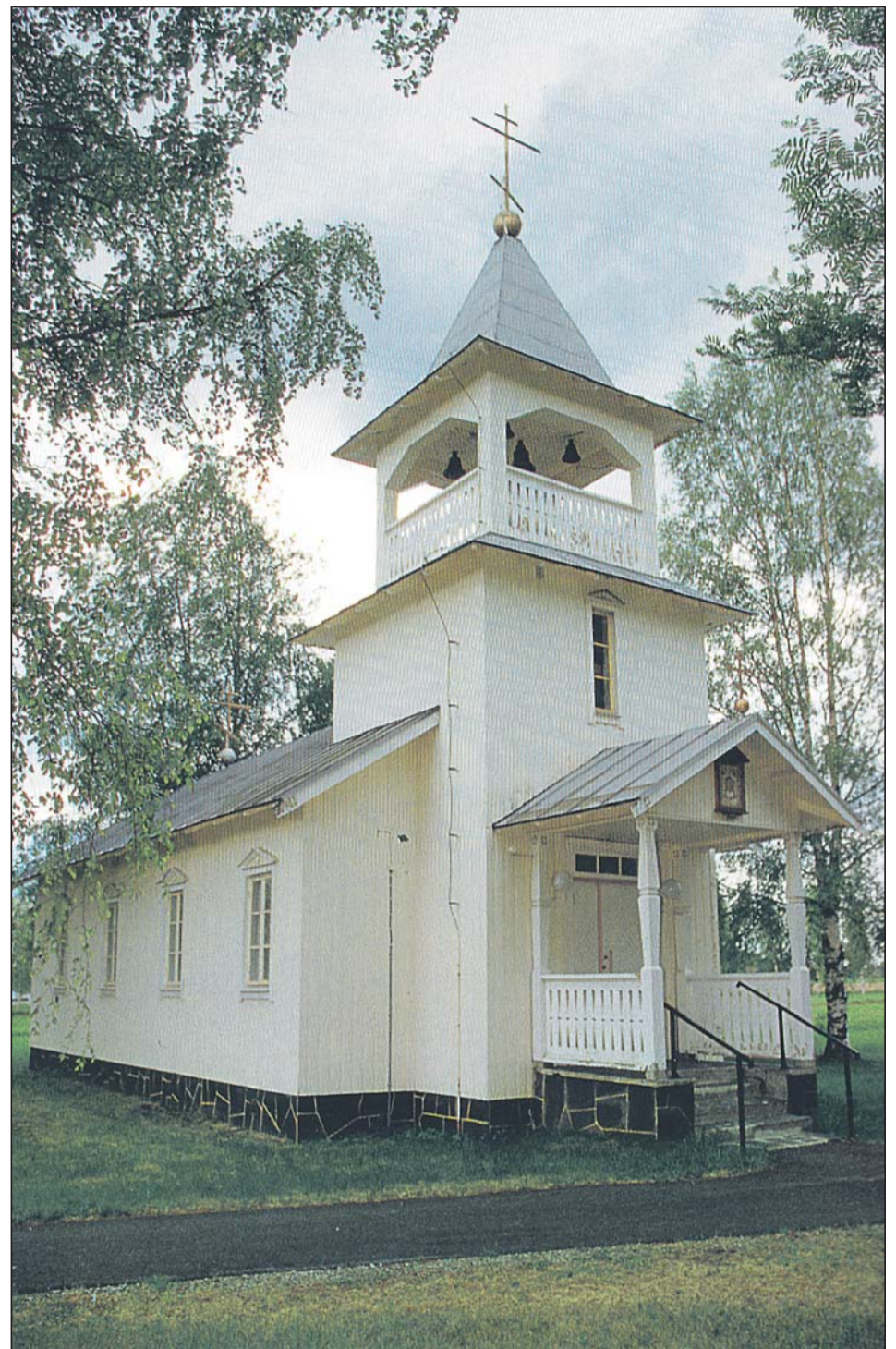
Havaintoja

Lähdetietojen perusteella I ja III Spuassaa ei liene ole vietetty suomensukuisten karjalaisten alueella, lähinnä Raja-Karjalassa. Toisaalta esim. Ojatin seudun ja Tverin karjalaisten keskuudessa kaikkia kolmea Spuassaa vietetään yhä edelleenkin. Vepsässä on ollut mm. *lehman- ja hebon praznikad*, on ollut ”juustosunnuntai” eli *sirpühapäi* jne.

Oman kokemukseni perusteella voin todeta, että useilla Venäjän eteläisillä alueilla ihmiset tasan tarkkaan tiedostavat, milloin on mikäkin Spuassa ja mikä on sen kansakielinen nimitys; kirkollisia nimiä eivät läheskään kaikki muista. Siellä palstaviljelijät ja maaseudun asukkaat myös tuovat kirkkoihin runsaasti maan tuotteita siunattaviksi po. Spuassan päivänä. Monissa paikoissa ihan tavallisina sunnuntaipäivinä liturgian jälkeen on usein pieni vedenpyhitys ja sitten pyhitetyllä vedellä pirskotetaan kirkkoon tuotuja marjoja, hedelmiä vihanneksia, leipää ym. ruokatarvikkeita, joista osan ihmiset lahjoittavat mm. toimittavalle papistolle. Toissa kesänä itse sain mukaani uuden sadon hunajaa sillä evästyksellä, että älä käytä sitä ennen I Spuassaa.

Yllä kerrotussa lukija itse ystävällisesti huomioikoon päivämäärät, kalenterierot ja paikkakunnat ja suhteuttakoon ne kansanviisauksien ohjeisiin.

Ehkäpä meilläkin voisi ottaa veden pyhittämisen tavaksi muulloinkin, kuin Teofaniana ja praasniekkajuhlissa ja siunata sillä luonnon antimia: silakkaa Rymättylässä, muikkuja Puruvedellä, siikaa Simpeleellä, lohta Tenolla, tam-mukkaa Tuntsalla, rapuja Ruunaalla, perunoita Lemillä, puikuloita Perä-Pohjolassa, porkkanoita Paltamossa, ohraa Tyrnävällä, ruista Raisiossa, mansikoita Suonenjoella, hilloja Ra-

Muhoksen tsasouna on pyhitetty Kristuksen kirkastumisen muistolle.

nualla, viinimarjoja Valamossa, mustikoita Muhoksella, karpaloita Kiteellä, kantarelleja Kuopiossa, tatteja Tuupovaarassa, rieskaa Joutsenossa, poronvasoja Sallivaarassa jne. Siunattavaa kyllä löytyy, mutta kukahan malttaa odottaa,

että esim. ”lakkaspuassa” alkaisi, eikä kävisi suolla poimimassa hilloja ennen sitä.

**isä Makarios Alatalo, Ivalo
Lapin matkapappi 30.6.2013 asti**

ILON JAKAMINEN

”Mikä on elämän tarkoitus?” oli **Nikolai Motovilov** miettimässä tavatessaan Vanhus **Serafim Sarovilaisen**. Vastaus oli lyhyesti Pyhän Hengen hankkiminen. Ja vain hyvät teot Kristuksen rakkaudesta kantavat Pyhän Hengen hedelmiä. Pyhän Hengen lahja lähetettiin ensimmäisenä hel-luntaina. Jokainen kristitty on saanut Pyhän Hengen lahjan Pyhän kasteen sakramentin ja pyhän voitelun kautta. Tämän lahjan säilyttäminen ja lisääminen toteutetaan jakamalla iloa.

Mitä minä voin tehdä? Miten voin auttaa muita? Myös tämä ajatus on auttamista, koska toisia ajatteleva on jo lä-

himmäisen rakkautta. Esirukous lähimmäisen puolesta ja ystävyys ovat samoin avun toisia muotoja. Ilon jakaminen on mitä yksinkertaisin teko. Voimme tehdä pizzaa tai kiipeillä, saatamme soittaa tai laulaa yhdessä. Aina kun me kannustamme toisiamme tekemään hyviä tekoja, suuntaamme sielumme kohti Jumalaa.

JOYFULNESS SHARING

‘What is life’s purpose?’ was **Motovilov** wondering while meeting **Elder Serafim** (later on known as Saint Serafim of Sarov). Shorten answer was gathering Holy Spirit. And only the good deeds which are done out of love for Christ may

bear the fruits of Holy Spirit. The gift of Holy Spirit was sent first at Pentecost. Each Christian is gifted with Holy Spirit through the sacrament of Holy Baptism and sealed with it through Holy Unction. Keeping and increasing this gift may be done through sharing the joy.

What can I do? How can I help others? Even this thought is a form of help, because thinking about others is already a form of love for other. Prayers for the ones with problems and friendship are other forms of help- Sharing the joy is the simplest deed. We may make pizza or climb; we may play or sing together. Whenever we

encourage each other in doing good deeds, we orient our souls towards God.

ÎMPĂRTĂȘIREA BUCURIEI

”Care e scopul vieții creștine?” se întreba **Motovilov** la întâlnirea **Părintelui Serafim** (mai târziu cunoscut drept Sfântul Serafim de Sarov). Răspunsul pe scurt a fost adunarea Sfântului Duh. Și doar faptele bune făcute din dragoste pentru Hristos aduc roadele Duhului Sfânt. Harul Duhului Sfânt ne-a fost trimis întâi la Cinze-cime. Fiecare credincios este dăruit cu harul Duhului Sfânt prin Taina Sfântului Botez și este pecetluit cu el prin Taina Mirungeri. Păstrarea și spori-

rea acestui dar se poate face prin împărtășirea bucuriei.

Ce pot face eu? Cum îi pot eu ajuta pe alții? Insuși acest gând este o forma de ajutor, căci gândul la alții în forma bunelor intenții este deja o formă a iubirii celuilalt. Rugăciunile pentru cei cu probleme și prietenia sunt alte forme simple de ajutor. Împărtășirea bucuriei este fapta cea mai simplă. Putem să facem pizza împreună sau să ne cățărăm, putem să ne jucăm, să ne rugăm sau să cântăm împreună. Când ne îndemnăm la fapte bune, ne îndreptăm sufletele către Dumnezeu.

**Andra Aldea-Partanen,
Andrei Lăzăroiu**

Pienryhmätoiminnan ja yhteisöllisyyden kehittäminen seurakunnissa

Oulun ortodoksisen hiippakuntaneuvoston hyväksymä toimintaohjelma

Oulun ortodoksinen hiippakuntaneuvosto päätti laatia oman; pohjoisen erikoisolosuhteita ja identiteettiä korostavan strategian, jolla jalkautetaan kirkon visio ja strategiset tavoitteet Pohjois-Suomeen. Se on valmisteltu työryhmässä, prosessoitu hiippakunnan tulevaisuusseminaarissa ja käynyt lausunnolla seurakunnissa. Strategiassa tuodaan esiin niitä näkökohtia, miten kirkkoa halutaan kehittää ja mitkä ovat ensiarvoisia painotuksia tulevaisuuden kirkon elämässä.

Strategian keskeisenä tavoitteena kulkee yhteisöllisyyden ja pienryhmätoiminnan kehittäminen aikamme haasteita vastaavaan suuntaan. Tämän päämäärän toteutumista varten, käytännöllisiksi askelmerkeiksi, on kevään aikana valmistunut erillinen toimintaohjelma, jonka toivotaan innostavan seurakuntatoiminnan määrätietoiseen kehittämiseen. Ohessa referoidaan kehityssuuntia.

Ihmisten huomioiminen seurakunnissa

Kirkon piirissä on tehty tutkimus, mitä seurakuntalaiset ensisijaisesti odottavat kirkoltaan. Vastausten mukaan kirkon taholta odotetaan henkilökohtaista kohtaamista: sitä, että tavallinen seurakuntalainen henkilö huomioidaan, hänet kohdataan ja löydetään. Tämä ihmisen etsiminen ja löytäminen tulisi olla myös seurakunnan vapaaehtoistyössä ja sitä toteuttavassa pienryhmätoiminnassa keskeistä.

On myös tärkeää koettaa madaltaa kirkon kynnystä. Ortodoksinen kirkkotila ja juhla jumaanpalvelus eroavat tyystin kirkon ulkopuolella

olevasta maailmasta. Se voi herättää suoranaista pelkoa jopa harvemmin kirkon tilaisuuksissa vierailevassa seurakunnan jäsenessä. Jos pelkoa on, miten sen saisimme poistettua? Tässä seurakunnan vapaaehtoistyöntekijät ja jumalanpalveluksissa säännöllisesti käyvät ovat avainasemassa. Millaisen ensikosketuksen ja vastaanoton kirkkoon saapuva etsijä kohtaa? Joillekin ensikontakti seurakuntaan on puhelinsoitto virastoon. Onko vastausääni sieltä virallinen ja kylmä, vai lämmin ja ystävällinen?

Diakoniatyö on kirkon laupudentyötä arvokkaimmillaan ja sen pitäisi koskettaa meitä jokaista. Seurakunnat myöntävät siihen varoja mahdollisuuksiensa mukaan. Kehitysvammaiset ja psyykkisistä sairauksista kärsivät tarvitsevat apuamme ja huomiotamme myös jumalanpalveluksissa. Yksinäiset kaipaavat seuraa, mutta heidän löytämisensä on usein vaikeaa. Kaikki he ja me kaipaamme kuitenkin toisien ihmisen yhteydenottoa ja kohtaamista. Yhteydenottoa ja toisen tavoittamista on siis yritettävä. Paimen Sanomat antaa auliisti ilmaista palstatilaa yksinäisyyttä potevien seurakuntalaisten

tavoitteluun. Ilmaisjakeluna toimitettava hiippakuntalehtiin tulee jokaiseen kotiin, jossa asuu yksikin kirkkomme jäsen.

Opetuspohjan laventaminen seurakunnassa

Perinteisesti seurakunnan opetustyöstä vastaa sielunpaimen eli pappi. Meidän on kuitenkin muistettava, että kirkon traditio eli perinne ei rajaa opetus-oikeutta pelkästään papeille. Jokaisen kristityn velvollisuus on pitää Kristuksen evankeliumia ja kirkon opetusta esillä. Jokaisen ortodoksin velvollisuus on esiintyä ja toimia ortodoksisen kirkon edustajana. Seurakuntalaiset haluavat oppia lisää kirkostaan ja pyytävät toistuvasti lisäopetusta. Seurakuntien pienryhmillä ja yksittäisillä seurakuntalaisilla on mahdollisuus opetuksen antoon. Opetusta voidaan toteuttaa papin johtamien jumalanpalvelusten ja muiden perinteisten opetustilaisuuksien lisäksi monin eri tavoin.

Liturgian jälkeiset kirkkokahvit ovat tärkeitä sosiaalisen kohtaamisen hetkiä. Niiden yhteyteen tulisi aina liittää myös opetushetki. Nämä tulisi hoitaa ja järjestää maallikkojen toimesta.

Perinteiset pienryhmät kaipaavat aina uutta ohjelmaa tilaisuuksiin. Yksi tällainen voi olla ”kummikoulun” järjestä-

minen. Kirkkoon liittyy väkeä eikä läheskään kaikilla ole tiedossa ortodoksista kummia. Aktiiviseurakuntalaisia tulisi ”kouluttaa” ja rohkaista kummin tehtäviin. Näen vuosikymmenien kokemusta ja tietoa seurakunnan piirissä jaetaan uusille ihmisille.

Seurakunnan pienryhmien ja aktiivimaallikkojen tulisi huolehtia siitä, että seurakuntien toiminnot ovat selkeästi esillä tiedotusvälineissä eli mediasa. Kirkon toiminnan esittely ei saa jäädä papin harteille, vaan maallikkojen tulee avoimesti esitellä ja kertoa omasta kirkostaan. Erityisesti maakunta- ja pitäjälehdet julkaisevat mielellään uutisia kirkkomme asioista. Kerhojen ja ryhmien toiminnasta ja kokoontumisista tulee tiedottaa selkeästi ja säännöllisesti.

Talouden tukiverkot seurakunnassa

Ulkopuolisilla tukiverkoilla on merkittävyttä, niin henkisen, kuin taloudellisen tuen antajina. Talouselämän asiantuntijoista voisi koostua pieni ryhmä aktiivisesti pohtimaan seurakunnan talouskysymyksiä. Varoja toimintaan tarvitaan ja sitä voidaan hankkia esimerkiksi myyjäisten, kirpputorien ja arpajaisten kautta. Ortodoksiset kirjat ovat muun muassa haluttuja ostokohteita maailmalla. Erityiset projektitempaukset ja varojen hankkiminen mää-

rättyyn kohteeseen herättää ihmisten mieltä ja avaa kukkaron nyörejä. Taloudellista tukea seurakunnan piirissä järjestettävälle projekteille ja harrastustoiminnalle on mahdollista saada myös EU:n kautta. Tukea voi hakea myös eri säätiöiden varoista. Näiden tukien löytämiseksi, hakemiseksi ja saamiseksi tarvitaan kipeästi ammattilaisten tietoja ja taitoa.

Älkäämme myöskään unohdako kiitoksen sanaa. Kukaan meistä ei tule seurakunnan palvelutyöhön kiitoksen toivossa. Työmme eri saroilla tapahtuu rakkaudesta Kristukseen ja hänen Kirkkoonsa. Ihmisinä kuitenkin kaipaamme työstämme tunnustusta, se tuo meille hyvän mielen ja kiitollisuuden tunteen. Siksi muistakaamme aina kiittää Kirkon hyväksi työtä tekeviä.

Pienryhmätoiminnan ja yhteisöllisyyden kehittämiseen seurakunnissa on valmistunut toimintaohjelma seurakuntien käyttöä varten. Se on julkaistu myös Oulun ortodoksisen hiippakunnan kotisivuilla (www.ort.fi/hiippakunnat/oulu), jotta mahdollisimman moni pääsee tutustumaan siihen. Toivon, että siihen suhtaudutaan seurakunnissa vakavasti ja sen inspiroimana voisimme rakentaa seurakunnistamme Kristuksen rakkauden kohtaamisen paikkoja.

metropoliitta Panteleimon

JOHANNES MÄNTYMÄKI

Sosiaalisuus on tärkeä osa seurakuntaelämää. Ei seurakunnan kehittäminen ole vaikeaa: rukousta, rakkautta ja välittämistä. Yhdessäololla ja vastuunjakamisella on myös paikkansa.

KIRKON KOULU

ALKUSYNTI

Emme ole perineet omien vanhempiemme tai esivanhempienne syntejä. Jeesus itse opettaa keskustellessaan sokeana syntyneestä miehestä: ”Ei hän eivätkä hänen vanhempansa [ole syyllisiä hänen sokeuteensa]. Niin on tapahtunut, jotta Jumalan teot tulisivat hänessä julki.” (Joh. 9:3)

Käsite ”perisynti” on ortodoksiselle kristillisyydelle varsin vieras. Parempi ilmaisu olisi ”alkusynti”. Kirkko pitää alkusyntiä ihmiskunnan langenneena otolilana, joka on Aadamin lankeemuksen seurausta. Aadamin syyllisyyden ei kuitenkaan katsota periytyvän hänen jälkeläisilleen. Sen sijaan olemme perineet Aadamilta taipumuksen syntiin, mutta olemme silti vapaita valitsemaan pahan ja hyvän välillä. Alkusyntin jälkeen Jumalan kuva ihmisessä on himmentynyt ja tahrinut, mutta kuitenkin niin säilynyt, että ihminen voi tehdä hyvää, kasvaa kohti Jumalaa ja pelastua. Sairaudet ovat langenneen luomakunnan tunnusmerkki, mutta eivät itsessään meidän omaa syytämme tai yksittäisen tekemämme tai tekojemme seurausta. Kuolemalla kuoleman voittanut Kristus on muuttanut tämänkin asiantilan perimmäisen luonteen. Isä **Alexander Schmemmann** kirjoittaa päiväkirjassaan: ”Kristus ei poistanut kuolemaa eikä kärsimystä vaan voitti ne, muutti radikaalisti sisältä käsin, käänsi tappion voitoksi...”

isä Marko Patronen
Oulun seurakunta

Antiokian ortodoksisen kirkon ikonitaidetta. Aihe: Aadamin ja Eevan paratiisista karkotus.

Lähde: www.docstoc.com/search/nicholas-antiochian-orthodox-church

Viulunsoittaja katolla Pielaveden kesässä

Pielavesi-Teatteri on valinnut kesäohjelmistonsa rakastetun klassikkomusikaalin, jossa arvot ovat kohdallaan: Viulunsoittaja katolla. Tämä on teatteriyhdistyksen puheenjohtajan **Jouko Partasen** mukaan suuri koitos pienen pitäjän harrastajateatterille: ”On hienoa, että näyttelijät saavat haastaa itsensä erilaisen teatterin tekemiseen.” Katsojat kaikkialla maailmassa rakastavat hyviä laulunäytelmiä, ja juuri tämä on rakastetuimpia vuodesta toiseen. Tarina on melankolinen ja uskonnollinenkin, mutta sen huumori on lämmintä ja laulumusiikki kaunista. Esitys on lapsiperheille mitä sopivin.

Ihanaa hulluutta

Paitsi Pielaveden omia teatterilaisia on mukana myös paikallisia muusikoita ja vahvoja ammattilaisia Kuopiosta. Maitomies Teveyenä esiintyy **Jyrki Ojapelto**. Kesät Pielavedellä viihtyvä oopperalaulaja **Marjatta Airas** on Teveyen puoliso Golde. Marjatta Airas toi kanssaan omia lauluoppilaitaan. Kuopiolaisten ammattimuusikoitten ja musiikinopiskelijojen orkesteria johtaa kapellimestari **Rauno Tikkanen**. Hänenkin juurensa ovat Pielavedellä. Näytelmän ohjaa dramaturgi-ohjaaja **Veera Airas**.

Marjatta Airas on tehnyt paljon ooppera- ja musiikkiteatteriesityksiä harrastajateattereissa ympäri Suomen. Hänen mielestään amatöörien kanssa on tavattoman antoisaa työskennellä: ”Amatööreissä on se jokin, ja vaativankin musikaalin voi toteuttaa harrastajavoimin. Jokaisella on musiikki sisällään, vaikka ei edes olisi erityisen musikaalinen. Musiikki on silta äärettömyyteen. Se herättää ihmisen aistit ja niin jokainen voi löytää jotain ainutlaatuista. Viulunsoittajan musiikkia on hienoa toteuttaa, koska siinä on hyvä poljento ja meno. Pielavedellä on iso hyvä joukkue koossa, saamme varmasti aikaan nautittavan teatterielämyksen.”

Monipuolisesti teatteri- ja elokuvataidetta pääasiassa Englannissa ja Skotlannissa opiskellut ohjaaja Veera Airas arvostaa myös suuresti amatöörejä: ”Harrastajanäyttelijöissä tulee ensiksi esille aito ihminen, sitten vasta näyttelijä. Ihmisissä, jotka uskaltavat teatterin lavalle, on tavallisen arki-kuoren alla aina pieni lapsi. Heissä on ihanaa hulluutta, he tekevät teatteria rakkaudesta esiintymiseen, ei rahasta kuten ammattilaiset usein tekevät.”

Harrastajien kanssa työskentely vaatii ohjaajalta kärsivällisyyttä ja taitoa lukea erilaisia ihmisiä ja heissä piileviä mahdollisuuksia. ”Harjoitusten alussa meillä on edessämme valkoinen kangas, johon yhdessä maalaamaamme tarinan. Ensi kesänä Pielaveden kesäteatterin kaunis järvimaisema muuttuu Anatevkan kyläksi.”

Tarina Anatevkan kylän asukkaista

Viulunsoittaja katolla on klassikkomusikaali, joka perustuu **Sholom Aleichemin** jiddishinkielellä kirjoitettuun kirjaan Teveye, maitomies. **Jerry Bockin** sävelmistä kaikkien tuntomia ovat *Rikas mies jos oisin* sekä *Nousee päivä, laskee päivä*.

Musikaali kertoo elämästä juutalaisten asuttamassa Anatevkan kylässä Venäjällä vuonna 1905, juuri ennen valankumousta. Päähenkilöt ovat maitomies Teveye ja hänen vaimonsa Golde perheineen. Teemoja ovat hilpeä kyläelämä ja tyttärien avioliitot, mutta myös venäläisten juutalaisiin kohdistama joukkovaino ja sen seurauksena perinteisen juutalaisyhteisön hajoaminen.

Maija Nousiainen

Pielaveden
kesäteatterissa 2013

**VIULUNSOITTAJA
KATOLLA**

Esitykset:

ke 3.7. klo 19	ensi-ilta	ke 17.7. klo 19
to 4.7. klo 19		to 18.7. klo 19
pe 5.7. klo 19		pe 19.7. klo 19
la 6.7. klo 14		la 20.7. klo 14
su 7.7. klo 14 ja 19		su 21.7. klo 14 ja 19
ke 10.7. klo 19		ti 6.8. klo 19
to 11.7. klo 19		ke 7.8. klo 19
pe 12.7. klo 19		to 8.8. klo 19
la 13.7. klo 14		pe 9.8. klo 19

Ohjaus: Veera Airas
Pääosissa: Jyrki Ojapelto ja Marjatta Airas
Kapellimest.: Rauno Tikkanen
Lippujen hinnat: 20 / 18 / 12 €

Tiedustelut: 040 373 5456
pielavesi.teatteriyhdistys@pp.inet.fi
www.pielavesi-teatteri.net
Sammontie 1, Pielavesi

Lämpimästi Tervetuloa!

design: MANOS
Näyttämön oikaisu: Vahro Jousef Weinberger Ltd.

Asianajotoimisto Heikki Kukkonen SMBR Oy

Pitkäaikaisella kokemuksella mm. perukirjat, perinnönjaot, testamentit ym.

Torikatu 18 4 C, 4 krs. 90100 Oulu
Puh. +358 400 693 806
www.heikkikukkonen.com

Voiko rukoushuoneita siirtää?

Jälleenrakennusajalla kirkkoja ja rukoushuoneita rakennettiin monille paikkakunnille niiden hengelliseksi keskuksiksi. Rakennukset ovat palvelleet siirtolaisia, heidän jälkeläisiään ja muita ortodokseja yli puoli vuosisataa.

Kuluneiden vuosikymmenten aikana olosuhteet ovat muuttuneet. Muuttoliike ja muut väestölliset muutokset ovat piirtäneet väestökartan uusiksi. Kaupungit kasvavat, maaseutu tyhjenee.

Monet kirkolliset rakennukset ovat jääneet vähälle käytölle, jumalanpalveluksia on harvoin, kenties vain praasniekkapäivänä. Rakennusten kunto heikkenee, ylläpitokustannukset kasvavat.

Koko kirkon ja yksittäisten seurakuntien kannalta on tarpeen tarkastella rakennuskantaa ja sitä, ovatko kirkolliset rakennukset siellä, missä niitä muuttuneissa olosuhteissa eniten tarvittaisiin? Seurakuntien taloudelliset resurssit eivät anna myöten rakennuttaa uutta. On mietittävä muita vaihtoehtoja, kuten kevyemmin vain kesäkäyttöön rakentamista, tilojen vuoraamista tai säätöimistä.

Oulussa suunnittelutyöhön

Oulun ortodoksisessa seurakunnassa resurssien rajallisuus on pakottanut aloittamaan rakennuskantaa koskevan pitkän tähtäimen selvitystyön. Se tähtää vuoteen 2030 saakka. Seurakunnan alueella on nyt kahdeksan – Kiuruveden ortodoksisen seurakunnan lak-

kauttamisen vuoksi lähivuosi- na yksitoista – pyhäkköä, joita kaikkia ei voida pitää yllä. Selvitystyön tausta-aineistona ovat väestöennusteet, etäisyydet lähimpiin pyhäkköihin, vaikutusalue ja strateginen asema, mikä viittaa vaikutusalueen väestöpohjaan, matkailijavirtoihin, valtakunnanrajan yli tapahtuvaan lähialueyhteytyöhön ja jossain määrin historiallisiin lähtökohtiin.

Kuusamo osana selvitystä – voiko rukoushuoneen siirtää?

Oulun ortodoksisen seurakuntaan kuuluva Kuusamo on tarkastelussa mukana paikkakuntana, jolla ei vielä ole rukoushuonetta. Tarvetta sille on niin vienankarjalaisen ortodoksitaustan, vilkkaan kesä- ja talvimatkailun ja paikkakunnalla asuvien ortodoksien

vuoksi. Koska rahaa uuden rakentamiseen ei ole, on herännyt pohdinta, voitaisiinko vähällä käytöllä oleva tai käytämättömäksi jäänyt rukoushuone siirtää Kuusamoon?

Rakennuksen siirtokustannuksiin vaikuttavat monet tekijät, kuten rakennuksen koko, rakennusmateriaali ja matka. Huonokuntoista rakennusta ei kannata siirtää. Hirsirakennus kuitenkin on kohtuullisin kustannuksin siirrettävissä uudelle paikalle. Siirron yhteydessä kannattaa ehkä uusia joitakin osia, esimerkiksi katto, mutta suunnittelussa ja materiaaleissa tulisi tuntuvia säästöjä.

Kunnioituksen puutetta?

Siirtoajatukseen yhteydessä voi herätä kysymys, vähätelläänkö ehdotuksella rukoushuoneen rakentajien aloitteellisuutta, talkoita ja kirkon kaunistamis-

ta. Siitä ei ole kysymys. Kirkon rakentajat ja ylläpitäjät ovat ansainneet ja ansaitsevat vastakin kaiken kunnioituksen ja rukouksellisen muistelemisen. Toisaalle siirtäminen ei tarkoita käyttötarkoituksen muuttamista. Kun rakennus otetaan uudelleen aktiivikäyttöön, on se eräänlainen kunnianosoitus hyvin tehdyille rakennustyölle.

Mahtaisiko jostakin Oulun hiippakunnan alueelta tai muualta Suomesta löytyä rukoushuone, joka jatkaisi jaloa käyttötarkoitustaan uudessa paikassa ja uusien ihmisten huolenpidon kohteena jumalanpalvelusten pitopaikkana?

Oulun ortodoksisen seurakunnan asettaman selvitystyöryhmän puolesta,

isä Marko Patronen
lehtori Martti Väliälä,
Kuusamo

Praasniekkoja Oulun seurakunnassa kesällä 2013

Oulu

Pe-ma 17.-20.5. Helluntai, Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalin praasniekka (Torikatu 74, Oulu)

Pe 17.5. klo 18 muistopalvelus Oulujoen hautausmaan ort. osastolla

La 18.5. klo 18 vigilia katedraalissa, metropoliitta Panteleimon

Su 19.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, juhlaohjelma, katedraalin praasniekka, metropoliitan läksiäiset

Su 19.5. klo 15 helluntain suuri ehtoopalvelus, polvirukoukset

Ma 20.5. klo 9 liturgia katedraalissa, Pyhän Hengen päivä

Haukipudas

Ti-ke 11.-12.6. Pyhittä Arseni Konevitsalaisen muisto, Haukiputaan rukoushuoneen praasniekka (Martinniementie 206, Haukipudas)

ti 11.6. klo 18 suuri ehtoopalvelus

ke 12.6. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, rukoushuoneen praasniekka

Kemi

Su-ma 23.-24.6. Johannes Kastajan syntymä, juhannus, Kemin kirkon praasniekka (Lehtokatu 31, Kemi)

su 23.6. klo 17 vigilia

ma 24.6. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, juhlaohjelma, Kemin kirkon praasniekka, piispa Arseni

Tornio

Pe-la 28.-29.6. Apostolien Pietarin ja Paavalin muisto, Tornion kirkon praasniekka (Lukiokatu 1, Tornio)

Pe 28.6. klo 17 vigilia

la 29.6. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, Tornion kirkon praasniekka, piispa Arseni

Taivalkoski

La 6.7. klo 10 alkaen ortodoksinen praasniekka Jalavan kauppakartanolla Taivalkoskella

klo 10 vedenpyhitys Iijoen rannassa

Praasniekkajuhla Jalavan matkalaisten pirtissä

Pudasjärvi

Su 25.8. klo 10 alkaen ortodoksinen praasniekka Vanhusten palvelukeskuksessa (Kauppatie 25, Pudasjärvi)

klo 10 liturgia Vanhusten palvelukeskuksessa

Vedenpyhitys Iijoella Rajamaan rannassa

Praasniekkajuhla Vanhusten palvelukeskuksessa, juhlapuhujana maaherra Eino Siuruainen

Oulun seurakunnassa henkilömuutoksia

Oulun ortodoksisen seurakunnan henkilöstössä tapahtuu muutoksia kesällä 2013. Isä **Lars Ahlbäck** luopuu 2. papin toimesta ja muuttaa perheineen pääkaupunkiseudulle, josta hänen puolisonsa **Susanne** on saanut ortodoksisen uskonnonopettajan toimen. Isä Lars aloitti Oulun seurakunnan palveluksessa 1.1.2012.

Kanttori **Laura Aho** on valittu huhtikuussa 2013 Vaasan ortodoksisen seurakunnan kanttoriksi. Näin ollen hänen vuonna 2005 alkanut työsä Oulun ortodoksisessa seurakunnassa päättyy kesäkuussa 2013.

Kummatkin vapautuvat toimet pyritään täyttämään vuoden 2013 kuluessa.

Ahlbäckien ja Ahojen läksiäisiä vietetään kaikkien pyhien sunnuntaina 26.5.2013, jolloin on liturgia katedraalissa klo 10 alkaen ja kirkkokahvit seurakuntasalissa.

Oulun ortodoksinen seurakunta kiittää sekä Ahoja että Ahlbäckejä seurakuntamme hyväksi tehdystä työstä ja toivottaa monia armorikkaita vuosia tästä eteenpäin.

Oulun ortodoksinen seurakunta

Mielenkiintoista ja hauskaa pianonsoitonopetusta ammattilaisopettajan johdolla!

Pätevä, jo 25 vuotta opettajana toiminut diplomipianisti antaa yksityisopetusta Oulun keskustassa ja Kempeleessä niin vasta-alkaneillekin kuin jo pitemmällekin ehtineille.

Yhteystiedot:

Ludmila Jussila, puh. 044 2637588
ludmila.jussila@gmail.com
facebook.com/musiikkikoululjussila

Ollos iäti muistettu

Everstiluutnantti EVP Eero Hattunen 3.8.1941–3.8.2013

Eero oli karjalaispoika, hän syntyi ja kävi koulunsa Ilo-mantsissa. Ylioppilaaksi hän kirjoitti Ilo-mantsin yhteiskoulusta vuonna 1961. Varusmiespalveluksen jälkeen hän kävi kadettikoulun ja palveli ammattisotilana Kainuun prikaatissa 1965–1990. Eero vihittiin avioliittoon Raili-vaimon kanssa vuonna 1965, lapsia heille syntyi kaksi: Maarit ja Pekka.

Eero teki koko elämäntyönsä Kajaanissa ja Kainuun korpi-metsissä. Kouluikäisen urheilullisen kunnan ansiosta Eero oli lähes uupumaton. Jo nuorempana upseerina hän edellytti miehiltäänkin, että kaikki toiminnot tehdään ”viimeisen päälle”. Aloitellessamme sotilasuraamme vanhimmat kouluttajamme olivat sodan käyneitä miehiä. Kerrankin kovapanosammunnoissa miestensä rinnalla rynnäköidessään Eero äkkiä tuupertui tajuttomana maahan. Onneksi sodan kokenut lääkintäaliupseeri viressä totesi tilanteen ja huusi: ”Paperipussi tai suojaviitta äkkiä!”. Eero hengitti ja puhkui omaa ”häkänsä”, virkosi, ja taas rynnäköitiin. Miehet kerskuivat: ”Meidän päällikkö ei anna periksi – emme mekään!”

Myöhemmin palvelusvuosiin Eerolla oli tilaisuus kouluttaa miehilleen ja reser-

viläisilleen oma tyyliinsä. Koulutettavat olivat tyytyväisiä selkeydestä ja jämäkkyyydestä. Eräskin siviilijohtaja kehui Saksanmaalla käyttävänsä Eeron oppeja työssään.

Eero oli isänmaallinen mies. Vain meille harvoille hän paljasti herkän, uskonnollisen puolensa. Karskin upseerin eläkeaikainen kirkon isännöitsijänä toimiminen, oma-kohtainen uskonnonhistorian opiskelu ja kiertävänä uskonnonopettajana toimiminen ku-

vaavat omalta osaltaan hänen sisintään. Eeron onnistui viedä purjeveneensä ohi karikoiden ja myrskyjen lopulta kotiin Railin lähelle. Harvan meistä onnistuu nukahtaa ikiuneen kotisohvalle.

Eeron nukuttua ikiuneen menetimme heimoveljen ja palvelustoverin. Kuulemme hänen vielä hokevan meille: ”Pää pystyyn!”

Pekka Taussi

Kiitos

Kiitämme sydämellisesti Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiötä seurallamme myönnetyistä vuoden 2012 tunnustus-palkinnosta.

Esitämme samalla lämpimät kiitoksemme KP Metropoliitta Panteleimo-

nille, isä Markolle sekä muille Oulun ortodoksisen hiippakunnan ja seurakunnan piirissä toimiville henkilöille, joiden kanssa ja tuella seuramme on voinut tehdä yhteistyötä karjalaisen kulttuurin hyväksi. Toivomme yhteistyön jatkuvan.

Pohjois-Viena -seura

Nöyrin kiitokseni metropoliitta Panteleimonille diakonin vihkimyksestä. Tulen palvelemaan tehtävässä saamani luottamuksen arvoisesti. Kiitos kaikille opettajilleni, ohjaajilleni ja tukijoilleni. Kiitos saamistani huomionosoituksista.

Reijo Marjomaa

Vaasan seurakunnan tapahtumia kesällä ja alkusyksystä 2013

Praasniekat

- Lapuan p. Serafim Sarovilaisen rukoushuoneen praasniekka.
 - la 19.7. klo 18.00 Vigilia
 - su 20.7. klo 10.00 Liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys
- Pietarsaaren profeetta Eliaan ja p. Annan tsasouna
 - la 20.7. klo 18.00 Vigilia
 - su 21.7. klo 10.00 Liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys

Kesällä 2013 Vaasan pyhän Nikolaoksen kirkko avoina arkipäivisin 1.7.–31.7. kello 12.00–16.00.

Kristinoppileiri pidetään kesällä 2013 Kokkolan Villa Elbassa 28.7–3.8. välisenä aikana. Keskiviikkona 24.7. klo 10.00 toimitetaan liturgia Kokkolan p. Simeonin ja Hannan rukoushuoneella.

Harrströmin Pyhän Ristin esiinkantamisen tsasounan liturgia pidetään Korsnäsin viikon aikana sunnuntaina 7.7. kello 10.00. Osoite on Juthnystuvägen 16, 66290 Harrström

Lapväärtin p. Mirhantuojanaisten tsasounan liturgia pidetään Lapväärtissä sunnuntaina 18.8. kello 10.00 Osoite on Peruksentie 247, 64300 Lapväärtti

Piispa Arseni osallistuu myös Seinäjoella pidettäviin Kotiseutupäiviin ja toimittaa liturgian Seinäjoen Lakeuden ristin kirkon seurakuntasalissa yhdessä kirkkoherra isä Matti Wallgrenin kanssa sunnuntaina 11.8. kello 10.

Huomaa että arki-iltojen palvelusten alkamisajankohta Vaasassa palaa entiseen eli kello 18.00 kesästä 2013 alkaen.

Syksy 2013

Katekumeeniopetus kirkkoon liittyville alkaa Vaasassa keskiviikkona 4.9. kello 18.30. Liittymistä harkitsevan tulee ottaa yhteyttä pappeihin ennen opetuksen alkamista. Yhteystiedot löytyvät tästä lehdestä tai netistä (www.vaasanort.fi)

Palava pensas-opintopiiri aloittaa kokoontumiset syyskuun alussa ja kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä tiistaita. Opintopiiri on avoin kaikille. Ensimmäinen tapaaminen on tiistaina 3.9. kello 18.00.

Papiston lomat kesällä 2013: isä Matti 22.6.-17.7. ja isä Aleksej 22.7.-19.8.

**VALAMON
LUOSTARI**
 LUONAMME LÖYDÄT MINKÄ
KIIREELLE KADOTTIT.

KESÄISIÄ HETKIÄ VALAMOSSA

- 22.-26.5. Hiljaisuuden retriitti
- 24.-26.5. Athosvuoren pyhät isät
- 2.-9.6. Hopeasepän opissa: sormukset ja korufilegraanit
- 16.-19.6. Hopeasepän opissa: Vanhan korun uusi elämä
- 16.-20.6. Laululeiri lapsille
- 24.-28.6. Satulahja lapselle – Riikka Juvosen satukirjakurssi
- 24.-29.6. Kuoronjohdon peruskurssi
- 24.-29.6. Kuoronjohdon jatkokurssi
- 30.6.-7.7. Ihmisenä elämisen filosofia
- 1.-7.7. Arkvarellimaalaus

Lämpimästi tervetuloa Valamoon!

Puh. 017 570 111, www.valamo.fi

Muista myös Tuohus-kauppamme Helsingin Liisankadulla sekä nettikauppamme webtuohus.valamo.fi.

Seurakuntien toimintakalenteri

**Kesäkuun 2013 alusta
Oulun metropoliitan
tehtäviä hoitaa
KS Joensuun piispa Arseni
P. 0206 100 236**

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta,
Torikatu 74, 90120 Oulu,
p. 044 511 5741,
sähköposti: oulu@ort.fi.
Seurakunnan kotisivut: www.oosrk.fi
Kirkkoherranvirasto avoinna ke-
säaikana 1.6.-4.8.2013 ke-pe klo
9-12. Puhelin päivystys ma-ti klo
9-12.

Virkatodistukset kirkon keskusre-
kisteristä, p. 0206 100 203 (ma-pe
klo 9-15), keskusrekisteri@ort.fi

kirkkoherra Marko Patronen,
p. 044 5115 742
Kirkkoherra Marko Patronen lo-
malla 8.7.-4.8.2013
2. pappi: -
kanttorin tehtävien hoitaja (8.6.
alkaen) Reijo Kinnunen,
p. 044 5115 743
2. kanttori Helena Matsi,
p. 044 5115 748
katedraalin isännöitsijä Kari Vasko,
p. 044 5115 745

OULU

**Pyhän Kolminaisuuden
katedraali
Torikatu 74**

Isännöitsijä Kari Vasko
p. 044 511 5745

To 16.5. klo 17 ehtoopalvelus
Pe 17.5. klo 18 panihida, sielujen
lauantai, Oulujoen hautausmaan
ortodoksinen osasto
La 18.5. klo 18 vigilia
Su 19.5. klo 9.20 vedenpyhitys
Su 19.5. klo 10 liturgia, helluntai,
katedraalin praasniekka, metropo-
liitta Panteleimonin läksiäiset
Su 19.5. klo 15 suuri ehtoopalve-
lus, helluntain polvirukoukset
Ma 20.5. klo 9 liturgia, Pyhän Hen-
gen päivä
Ke 22.5. klo 18 ehtoopalvelus ja
kripari-info

To 23.5. klo 17 ehtoopalvelus
La 25.5. klo 18 vigilia
Su 26.5. klo 10 liturgia, isä Lars
Ahlbäckin ja kanttori Laura Ahon
läksiäiset
La 1.6. klo 18 suuri ehtoopalvelus
Su 2.6. klo 10 liturgia, piispa Ar-
seni
La 8.6. klo 18 vigilia
Su 9.6. klo 10 liturgia
La 15.6. klo 18 vigilia
Su 16.6. klo 10 liturgia
Su 23.6. klo 10 liturgia
La 29.6. klo 18 vigilia
Su 30.6. klo 10 liturgia
La 6.7. klo 18 vigilia
Su 7.7. klo 10 liturgia
La 13.7. klo 18 ehtoopalvelus
Su 14.7. klo 10 hetkipalvelus
Su 21.7. klo 10 hetkipalvelus
La 27.7. klo 18 ehtoopalvelus
Su 28.7. klo 10 liturgia, kristinop-
pileirin aloitus
La 3.8. klo 18 vigilia
Su 4.8. klo 10 liturgia, kristinoppi-
leirin päätös
Ma 5.8. klo 18 vigilia
Ti 6.8. klo 10 liturgia, Kristuksen
kirkastuminen
La 10.8. 18 vigilia
Su 11.8. klo 10 liturgia
Ke 14.8. klo 18 vigilia
To 15.8. klo 9 liturgia, Jumalansyn-
nyttäjän kuolonuneen nukkuminen
La 17.8. klo 18 vigilia
Su 18.8. klo 10 liturgia
Ke 21.8. klo 18 ehtoopalvelus, eka-
luokkalaisten siunaaminen koulu-
taipaleelle
La 24.8. vigilia
La 31.8. klo 18 vigilia
Su 1.9. klo 10 liturgia, kirkkovuo-
den alku

MUHOS

**Ev.lut. seurakuntakeskus
Kirkkotie 32**

Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

La 8.6. klo 9 liturgia
La 10.8. klo 9 liturgia

HAUKIPUTAAN MARTINNIEMI

**Pietarin ja Paavalin sekä Arseni
Konevitsalaisen rukoushuone
Martinniementie 206**

Isännöitsijä Timo Arhippainen
p. 040 413 3054

Ti 11.6. klo 18 suuri ehtoopalvelus
Ke 12.6. klo 9.30 vedenpyhitys ja
liturgia, rukoushuoneen praasniek-
ka, piispa Arseni
La 17.8. klo 10 liturgia

KEMI

**Johannes Kastajan kirkko
Lehtokatu 31**

Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6052

Su 23.6. klo 17 vigilia
Ma 24.6. klo 9.30 vedenpyhitys ja
liturgia, Johannes Kastajan syn-
tymä, kirkon praasniekka, piispa
Arseni
To 29.8. klo 10 liturgia, Johannes
Kastajan mestaus

TORNIO

**Apostolien Pietarin ja Paavalin
kirkko**

Lukiokatu 1

Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
p. 045-2678276

Pe 28.6. klo 17 vigilia
La 29.6. klo 9.30 vedenpyhitys ja
liturgia, kirkon praasniekka, piispa
Arseni
La 31.8. klo 9 liturgia

VIHANTI

**Jumalansynnyttäjän suojeluksen
rukoushuone**

Vanha Ouluntie 26

Isännöitsijä Ulla Haukka
p. 040 746 1524

La 29.6. klo 10 Liturgia
La 20.7. klo 10-17 avoimet ovet,
Vihannin kotiseutupäivät
La 20.7. klo 17 Ehtoopalvelus,
kirkkokahvit ja keskustelutilaisuus
La 24.8. klo 10 liturgia

RAAHE

**Jumalansynnyttäjän tempeliin-
käymisen rukoushuone**

Brahenkatu 2

Isännöitsijä Lea Kuusirati
p. 08-223 8316

Su 26.5. klo 10 Liturgia
Su 16.6. klo 10 Liturgia
La 13.7. klo 10 liturgia
Ti 27.8. klo 18 akatistos

TERVOLAN VAREJOKI

Tsasounantie 34

Isännöitsijä Markku Volotinen
p. 0400 782 445

La 20.7. klo 10 liturgia
La 24.8. klo 9 liturgia

KUUSAMO

**Ev. lut. seurakuntatalon takka-
huone
(kirkon lähellä)**

La 8.6. klo 11 liturgia

KAJAANIN SEURAKUNTA

Väinämöisenkatu 29, 87100 Kajaani,
sähköposti kajaani@ort.fi
Kirkkoherranvirasto on avoinna ti
ja to klo 9-15 puh. (08) 633 030

Kirkkoherra Andreas Larikka p.
(08) 633 0310 tai 045 116 7766
2. pappi Kauko Ivanoff
p. 0400 275 111

Kanttorin tehtävien hoitaja Hanna-
kaisa Mönttinen p. 045 873 6889
Kanslianhoitaja Reijo Marjomaa
p.(08) 633 030 tai 040 848 5380

KAJAANI

**Kristuksen kirkastumisen kirkko
Kirkkokatu 17 KAJAANI**

Isännöitsijä Markku Mustonen
p.0503847222

La 18.5. klo 17 vigilia
Su 19.5. klo 10 liturgia
La 25.5. klo 17 vigilia
Su 26.5. klo 10 liturgia
Su 9.6. klo 10 liturgia
Su 30.6. klo 10 liturgia
Su 7.7. klo 10 liturgia
La 3.8. klo 17 ehtoopalvelus, risti-
saatto ja vedenpyhitys
Su 4.8. klo 10 liturgia
To 8.8. klo 9 liturgia
La 31.8. klo 17 vigilia
Su 1.9. klo 10 liturgia

**Lasari Muromalaisen tsasouna
Kirkkoahontie 461 KAJAANI**

Isännöitsijä Reijo Marjomaa
p. 040 848 5380
Pe 17.5. klo 17 yleinen muistopal-
velus

SOTKAMO

**Jumalansynnyttäjän suojeluksen
kirkko**

Rauhantie 13 SOTKAMO

Isännöitsijä Andra Aldea-Partanen
puh. 044 202 7401
Su 2.6. klo 10 liturgia
Su 18.8. klo 10 liturgia

**Pyhittäjä Andrei Rublevin
tsasouna**

Petäjävaara, SOTKAMO

Omistaja Ralf Forsström
To 4.7. klo 10 liturgia, vedenpyhi-
tys ja ristisaatto

Seurakuntien toimintakalenteri

KUHMO

Karjalan valistajien kirkko Koulukatu 47 KUHMO

Isännöitsijä Ritva Ivanoff
p. 0400 275 111
La 18.5. klo 17 ehtoopalvelus
Su 19.5. klo 10 liturgia
La 25.5. klo 17 ehtoopalvelus
Su 26.5. klo 10 liturgia
La 8.6. klo 17 ehtoopalvelus
La 15.6. klo 17 ehtoopalvelus
Su 16.6. klo 10 liturgia
Su 23.6. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Ma 24.6. klo 10 liturgia
La 29.6. klo 17 ehtoopalvelus
La 24.8. klo 17 ehtoopalvelus

PALTAMO

Jumalanäidin kuolonuneen nuk- kumisen rukoushuone

Talonpojantie 3 PALTAMO

Ke 14.8. klo 17 ehtoopalvelus
To 15.8. klo 10 liturgia, ristisaatto
ja vedenpyhitys

SUOMUSSALMI

Pyhän ristin rukoushuone

Keskuskatu 1 SUOMUSSALMI

Isännöitsijä Matti Vainio
puh. 050 462 2129
Su 2.6. klo 10 liturgia
La 27.7. klo 17 ehtoopalvelus
Su 28.7. klo 10 liturgia, ristisaatto
ja vedenpyhitys
Su 25.8. klo 10 liturgia

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone Kuivajärventie 196 KUIVAJÄR- VI

Isännöitsijä Jyrki Huovinen
p. 0400 284 711
Su 19.5. klo 10 liturgia
La 13.7. klo 18 ehtoopalvelus
Su 14.7. klo 10 liturgia, ristisaatto
ja vedenpyhitys

Pyhittäjä Andrei Rublevin tsa- souna Petäjävaara, Sotkamo

Muut tilaisuudet:

Pe 17.5. klo 16 Kajaanin hautaus-
maahan siivoustalkoot ja yleinen
litania
La 25.5. klo 12 toukosiunaus Sep-
pälässä
Pe 12.7. klo 16 litania Rimmin
hautausmaalla
La 27.7. klo 14 litania Pesiön Kirk-
kosaarella
La 27.7. klo 15.30 praasniekkajuh-
la Pesiönlinnassa

Pyhiinvaellusmatka

Sotkamon tiistaiseura tekee 19.-
20.7.2013 pyhiinvaellusmatkan Jo-
ensuun Hammaslahteen ja Ilomant-
siin Iljan praasniekkaan. Tervetuloa
mukaan tiistaiseuran toimintaan.

Lisätietoja antaa puheenjohtaja
Helvi Korhonen puh. 044 2762890
tai helvi.korhonen@sotkamo.net.

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen seura-
kunta, Niemistenkatu 6, 74700
KIURUVESI
gsm 044 775 2278, e-mail: kiuru-
vesi@ort.fi
Virasto avoinna ke klo 11 - 13.
Virasto on suljettuna 24.6. -
5.7.2013 ja 15. -31.7.2013.
Kirkkoherra Antero Petsalo,
Luhtapolku 3, 74700 KIURUVESI.
Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.
petsalo@ort.fi

Isä Antero on lomalla 2. -
5.6.2013, 20.6. - 17.7.2013 ja 24.
- 31.7.2013

Isä Anteron sielunhoitotunnit kir-
kossa keskiviikkoisin klo 11 - 13.

Seurakunnan eläkkeellä oleva
pappi, rovasti Kauko Makkonen,
Ylilestintie 346, 85900
REISJÄRVI.
Gsm 040 967 5505, e-mail: kauko.
makkonen@ort.fi

Virkatodistukset tulee tilata
Ortodoksinen kirkon keskusrekiste-
ristä, ma - pe klo 9 - 15, puh. 0206
100 203, e-mail: keskusrekisteri@
ort.fi

Seurakunnan kotisivut löytyvät
osoitteesta www.ort.fi/fi/kiuruvesi

KIURUVESI

Pyhän Nikolaoksen kirkko Niemistenkatu 6

Isännöitsijä Aune Lipitsäinen
050 919 5973

La 18.5. klo 18 Juhlavigilia
Su 19.5. klo 10 Liturgia, Pyhän
Kolminaisuuden päivä, helluntai
Su 9.6. klo 10 Liturgia
Su 23.6. klo 10 Hetkipalvelus
Su 7.7. klo 10 Hetkipalvelus
Su 21.7. klo 10 Liturgia
Su 4.8. klo 10 Liturgia
La 10.8. klo 18 Vigilia
Ke 14.8. klo 18 Juhlavigilia
To 15.8. klo 9 Liturgia,
Jumalansynnyttäjän Neitse-
en Marian kuolonuneen nukkuminen
Su 25.8. klo 10 Hetkipalvelus
Su 1.9. klo 10 Liturgia
Su 8.9. klo 10 Liturgia, toim. isä
Leo Tuutti, sotiemme veteraanien
kirkkopyhä, palveluksen jälkeen

seppeleenlasku Karjalaan jääneiden
muistomerkillä ja sankarihaudoille.
Pe 13.9. klo 18 Juhlavigilia
La 14.9. klo 10 Liturgia,
Kunniallisen ja eläväksi tekevän
ristin ylentäminen

Muut tilaisuudet, tervetuloa

Ti 14.5. klo 17:30 Kiuruveden tiis-
taiseura srk-salissa
Ke 12.6. Seurakuntamatka
Keiteleelle Pyhittäjä Arseni
Konevitsalaisen praasniekkaan.
Lisätietoja asiasta antaa Marja-
Leena Maksimainen, 040 708
8751.
Ma 17.6. - Ti 18.6.
Pyhiinvaellusmatka Itä-Suomeen
Valamon luostariin ja Lintulan
luostariin. Tiedustelut ja matkal-
le ilmoittautumiset Oleg Merioja
040 570 0014 tai Ilmari Luhtasela
044 311 0210.
Matkojen hengellisenä johtajana
toimii isä Antero.
To 1.8. klo 11 - 12 EU-
ruokapakettien jako srk-salissa

KARVOSKYLÄ

Pyhän Kristuksen kirkastumisen kirkko

Jokikyläntie 7

Isännöitsijä Jarmo Pykkönen
040 5706 936

Su 19.5. klo 10 Liturgia, Pyhän
Kolminaisuuden päivä
La 8.6. klo 18 Vigilia
La 6.7. klo 17
Maallikkoehtoopalvelus
Su 7.7. klo 12 Hetkipalvelus
Su 14.7. klo 10 Liturgia
Ma 5.8. klo 18 Juhlavigilia, praas-
niekka
Ti 6.8. klo 10 Vedenpyhitys ja
liturgia, Herramme Jeesuksen
Kristuksen kirkastuminen
La 17.8. klo 18 Vigilia
Su 15.9. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet, tervetuloa

La 25.5. klo 15 Samovaarikerho
Karvoskylän kirkossa
Ke 12.6. Seurakuntamatka
Keiteleelle Pyhittäjä Arseni
Konevitsalaisen praasniekkaan.
Lisätietoja asiasta antaa Marja-
Leena Maksimainen, 040 708
8751.
Ma 17.6. - Ti 18.6.
Pyhiinvaellusmatka Itä-Suomeen
Valamon luostariin ja Lintulan
luostariin. Tiedustelut ja matkal-
le ilmoittautumiset Oleg Merioja
040 570 0014 tai Ilmari Luhtasela
044 311 0210.
Matkojen hengellisenä johtajana
toimii isä Antero.
La 6.7. klo 12 - 18 Karvoskylän
kirkko avoinna
Su 7.7. klo 12 - 18 Karvoskylän
kirkko avoinna

PYHÄSALMI

Profeetta Elian rukoushuone Vesitorontie 15

Isännöitsijä Marja-Leena
Maksimainen 040 708 8751
La 11.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 26.5. klo 10 Liturgia, Kaikkien
pyhien sunnuntai
La 15.6. klo 18 Ehtoopalvelus
Pe 19.7. klo 18 Juhlavigilia, toim.
K.S. Piispa Arseni
La 20.7. klo 10 Vedenpyhitys ja
liturgia, toim. K.S. Piispa Arseni,
tsasounan uudelleen vihkiminen
Su 18.8. klo 10 Liturgia
La 31.8. klo 18 Vigilia

Muut tilaisuudet, tervetuloa

Ke 15.5. klo 13 Pyhjärven tiistai-
seura
Ke 12.6. Seurakuntamatka
Keiteleelle Pyhittäjä Arseni
Konevitsalaisen praasniekkaan.
Lisätietoja asiasta antaa Marja-
Leena Maksimainen,
040 708 8751.
Ma 17.6. - Ti 18.6.
Pyhiinvaellusmatka Itä-Suomeen
Valamon luostariin ja Lintulan
luostariin. Tiedustelut ja matkal-
le ilmoittautumiset Oleg Merioja
040 570 0014 tai Ilmari Luhtasela
044 311 0210.
Matkojen hengellisenä johtajana
toimii isä Antero.

KYTÖKYLÄ

Jumaläidin syntymän rukous- huone

Kytökyläntie 724

Isännöitsijä Pekka Hytönen
044 545 4100

Su 16.6. klo 10 Liturgia
Su 28.7. klo 10 Hetkipalvelus
Su 11.8. klo 10 Liturgia
La 7.9. klo 18 Juhlavigilia, praas-
niekka
Su 8.9. klo 10 Vedenpyhitys ja
liturgia, Jumalansynnyttäjän
Neitse- en Marian syntymä

Muut tilaisuudet, tervetuloa

Ke 12.6. Seurakuntamatka
Keiteleelle Pyhittäjä Arseni
Konevitsalaisen praasniekkaan.
Lisätietoja asiasta antaa Marja-
Leena Maksimainen, 040 708
8751.
Ma 17.6. - Ti 18.6.
Pyhiinvaellusmatka Itä-Suomeen
Valamon luostariin ja Lintulan
luostariin. Tiedustelut ja matkal-
le ilmoittautumiset Oleg Merioja
040 570 0014 tai Ilmari Luhtasela
044 311 0210.
Matkojen hengellisenä johtajana
toimii isä Antero.

Seurakuntien toimintakalenteri

VAASAN SEURAKUNTA

Vaasan ortodoksinen seurakunta,
Koulukatu 45, 65100 Vaasa, puh.
0206 100 495, fax (06) 312 4063,
sähköposti: vaasa@ort.fi

Kanslia avoinna keskiviikkoisin klo
13-16 (juhlapäivinä suljettu).

Kirkkoherra Matti Wallgrén,
puh. 0206 100 499, sähköposti:
matti.wallgren@ort.fi
Kanttori Laura Aho
(aloittaa työt Vaasassa 8.6. 2013)
Matkapappi Aleksej Sjöberg,
puh. 0400 761 718.
Virkatodistukset kirkon keskusre-
kisteristä ma-pe klo 9-15,
puh. 0206 100 203,
faksi 0206 100 202,
sähköposti: keskusrekisteri@ort.fi

VAASA

Vaasan Pyhän Nikolaoksen kirkko

Kasarmintori
isännöitsijä Kari Leino
puh 040 874 4240

La 18.5. klo 10.00 Liturgia ja lita-
nia
Su 19.5. klo 10.00 Hetkivalvelus ja
helluntain rukoukset (maallikko)
Ke 22.5. klo 17.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
Ke 29.5. klo 17.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
La 1.6. klo 18.00 Vigilia
Su 2.6. klo 10.00 Liturgia
Ke 5.6. klo 18.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
Su 9.6. klo 10.00 Liturgia
Ke 12.6. klo 18.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
La 15.6. klo 18.00 Vigilia
Su 16.6. klo 10.00 Liturgia
Ke 19.6. klo 18.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
Ma 24.6. klo 10.00 Hetkivalvelus
(maallikko)
Ke 26.6. klo 18.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
Su 30.6. klo 10.00 Liturgia
Ke 3.7. klo 18.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
Ke 10.7. klo 10.00 Liturgia
Ke 10.7. klo 18.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
Su 14.7. klo 10.00 Hetkivalvelus
(maallikko)
Ke 17.7. klo 18.00 Ehtoopalvelus

(maallikko)
Ke 24.7. klo 18.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
La 27.7. klo 18.00 Vigilia
Su 28.7. klo 10.00 Liturgia
Ke 31.7. klo 18.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
Pe 2.8. klo 18.00 Akatistos (maal-
likko)
Su 4.8. klo 10.00 Liturgia, kristino-
ppileirin päätösliturgia
Ti 6.8. klo 10.00 Hetkivalvelus
(maallikko)
Ke 7.8. klo 18.00 Ehtoopalvelus
(maallikko)
Pe 9.8. klo 18.00 Akatistos (maal-
likko)
To 15.8. klo 10.00 Hetkivalvelus
(maallikko)
Su 18.8. klo 10.00 Hetkivalvelus
(maallikko)
Ke 21.8. klo 18.00 Ehtoopalvelus
Su 25.8. klo 10.00 Hetkivalvelus
(maallikko)
Ke 28.8. klo 18.00 Ehtoopalvelus
Su 1.9. klo 10.00 Liturgia
Ke 4.9. klo 18.00 Ehtoopalvelus

KOKKOLA

Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuone

Katariinankatu 3
Isännöitsijä Nadesda Kurki
p. 0400 998 883

Ke 15.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 22.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 29.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 2.6. klo 10.00 Liturgia
Ma 24.6. klo 10 Liturgia
Su 14.7. klo 10.00 Liturgia
Ke 31.7. klo 10.00 Liturgia
Su 25.8. klo 10.00 Liturgia
Su 1.9. klo 10.00 Liturgia
Ke 4.9. klo 18.00 Ehtoopalvelus

PIETARSAARI

Pyhän profeetta Elian ja pyhän Annan rukoushuone

Tsasouanpolku 2
Isännöitsijä Leif Sandvik
puh. 050 5939148

Su 19.5. klo 10.00 Hetkivalvelus
Su 23.6. klo 10.00 Liturgia
La 20.7. klo 10.00 Liturgi på
svenska
La 20.7. klo 18.00 Vigilia
Su 21.7. klo 10.00 Liturgia, risti-
saatto ja vedenpyhitys, temppe-
lijuhla.
Ti 6.8. klo 10.00 Liturgia (Kristuk-
sen kirkastuminen)
To 29.8. klo 10 Liturgia

LAPUA

Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukoushuone

Koulukatu 7
Isännöitsijä Irma Koskela

puh. 040 741 5613
Su 26.5. klo 10.00 Liturgia
Su 9.6. klo 10.00 Liturgia
Pe 19.7. klo 18.00 Vigilia
La 20.7. klo 10.00 Liturgia, risti-
saatto ja vedenpyhitys, temppe-
lijuhla.
Su 25.8. klo 10.00 Liturgia

KORSNÄS

isä Matin p. Ristin ylentämisen kotisasoua

Juthnystuvägen 16, Harrström
Su 7.7. klo 10.00 Liturgi på svens-
ka

LAPVÄÄRTTI

Poranderien p. Mirhantuojaja- naisten kotisasoua

Peruksentie 247, Lapväärtti
Ke 15.5. klo 19.00 Akatistos
Ti 4.6. klo 19.00 Akatistos
Su 18.8. klo 10.00 Liturgia
Su 1.9. klo 19.00 Akatistos
Huom! Mahdolliset muut palveluk-
set ilmoitetaan seurakunnan netti-
sivuilla ja Facebook-sivuilla.

SEINÄJOKI

Seinäjoen ev.lut. seurakunnan seurakuntasali

Alakuljunktatu 2
Su 11.8. klo 10.00 Liturgia. Pal-
veluksen toimittaa Oulun hiippa-
kunnan piispan tehtäviä hoitava
Joensuun piispa Arseni ja Vaasan
papisto.

LAPIN SEURAKUNTA

Kanslian osoite:
Ounasvaarantie 16
96400 Rovaniemi

Kanslia avoinna:
Keskiviikkoisin 9.00-13.00
Huomio! Kesä-elokuussa kanslia
on avoinna sopimuksesta
email: lappi@ort.fi

Kanslian puhelinpäivystys:
Ma-pe klo 9-15
Puh. (016) 312 361
Huomio! 22.7.-18.8. kanslian puhe-
linpäivystys on ma-ke
Facebook: <http://www.facebook.com/pages/Lapin-ortodoksinen-seurakunta/386238034726078>
Kotisivut: <http://ort.fi/lappi>

Virkatodistustilaukset
kirkon keskusrekisteristä
ma-pe klo 9-15
Puh. 0206 100 203
tai sähköpostitse
keskusrekisteri@ort.fi

Kirkkoherra Viatcheslav (Slava)
Skopets, Puh. 0400 178 744

Kanttori Kai Tulehmo, Puh.
044 358 1775, kai.tulehmo@ort.fi

Matkapappi isä Makarios Alatalo
(31.6. saakka), Puh. 040 1432348
Matkapappi isä Rauno Pietarinen
(1.8. alkaen), Puh. 050 3099120

Matkakanttori Erkki Lumisalmi
Puh. 0400 396326

ROVANIEMI

Rovaniemen pyhän Andreksen kirkko

Ounasvaarantie 16
Isännöitsijä Laura Katriina Aura
puh. 040 7597029

La 18.5. klo 18 Vigilia
Su 19.5. klo 10 Liturgia, Helluntai-
juhla
La 25.5. klo 18 Vigilia
Su 26.5. klo 10 Liturgia
La 1.6. klo 18 Vigilia
Su 2.6. klo 10 Liturgia
La 8.6. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 9.6. klo 10 Liturgia, kristinoppi-
leirin avaus
Su 16.6. klo 10 Liturgia, kristinop-
pileirin päätös
La 22.6. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 23.6. klo 10 Liturgia
La 29.6. klo 10 Liturgia, juhla
Petsamo-salissa
La 29.6. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 30.6. klo 10 Hetket
La 6.7. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 7.7. klo 10 Hetket
Ke 10.7. klo 12 Rukoushetki
La 13.7. klo 18 Vigilia
Su 14.7. klo 10 Liturgia
La 27.7. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 28.7. klo 10 Hetket
La 3.8. klo 18 Vigilia
Su 4.8. klo 10 Liturgia
La 10.8. klo 18 Vigilia
Su 11.8. klo 10 Liturgia
Ke 14.8. klo 18 Vigilia
To 15.8. klo 10 Liturgia, Jumalan-
synnyttäjän kuolonuneen nukkumi-
nen
La 17.8. klo 18 Vigilia
Su 18.8. klo 10 Liturgia
La 31.8. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 1.9. klo 10 Liturgia

SEURAKUNNAN TOIMINTA

Kirkkokuoro, Rovaniemi
Kirkkokuoroharjoitukset keskiviik-
koisin klo 18.00 seurakuntasalilla.
Kaikkia kirkkokuorosta kiinnostu-

Seurakuntien toimintakalenteri

neita pyydetään ottamaan yhteyttä seurakunnan kanttoriin Kai Tulehmoon (044 3581775).

Lähetyspiiri, Rovaniemi

Lähetyspiirin puheenjohtaja i. Slava Skopets (0400 178744).

Ortodoksia-kerho, Rovaniemi

Lisätietoja i. Slava Skopets (0400 178744).

Tiistaiseura, Rovaniemi

Pe 17.5. Helluntaimatka Uuden Valamon ja Lintulan luostareihin 17.-19.5. Lisätietoja Inkeri Peuna puh. 0400 138051

Diakoniatoimikunta, Rovaniemi

Puheenjohtaja Marja Patronen (0400 986912).

Ikonimaalauspiiri

Rovaniemen alue, Laura Katriina Aura (040 7597029).

Kemijärven alue, Ritva Imporanta (0400 193650).

Luku- ja keskustelupiiri

Luemme, kuulemme ja keskustelemme yhdessä Sanasta – sanoista, ajatuksista ja kokemisesta. Kukin osallistuja voi tuoda mukanaan tekstin, joka puhuttelee henkilökohtaisesti. Yhdessä keskustelemme tekstien pohjalta. Ryhmä kokoontuu tiistai-iltaisin kerran kuukaudessa. Kokoontumispaikkana on Petsamo-sali (Ounasvaarantie 16). Aikataulusta sovitaan paikan päällä, ja tulevista kokoontumisista ilmoitetaan myös Rovaniemen kirkon ilmoitustauluilla sekä seurakunnan internetsivuilla noin viikkoa ennen seuraavaa kokoontumista. Ryhmän ohjaajina toimivat Kaisu Kairakari ja Seija Vauramo.

Kristinoppileiri

Kristinoppileiri pidetään Rovaniemen kaupungin leirikeskuksessa Hirvikarissa 9.-16.6.2013

9.-11.8. Papisto saamelaiden kirkkopäivillä Mo-i-Rana'ssa.

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen pyhiinvaellus 23.-25.8.

Pe 23.8. klo 14.30 Rukouspalvelus Keväjärven tsasounassa ja litanian matkamiehen ristillä Tsarmijärvellä, klo 17 Ehtoopalvelus Nellimin kirkossa, klo 18 Illanvietto Nellimin satamassa

La 24.8. klo 10 Päiväjuhla Sevetijärven koululla, klo 13 (Norjan aikaa) Vedenpyhitys ja panihida, p. Georgioksen kappelissa Neidenissä, klo 17 (Norjan aikaa) Akatistos, p. Georgioksen kappelissa Neidenissä

Su 25.8. klo 10 Liturgia Sevetijärven kirkossa

Lomat

Kirkkoherra isä Slava Skopets vapaapäivät: torstai ja perjantai vuosiloma: 24.6.-8.7.2013

Kanttori Kai Tulehmo, työpäivät: keskiviikko, lauantai ja sunnuntai vuosiloma: 8.-21.7.2013

Toimistotyöntekijä Paula Karvonen, työpäivät: maanantaista perjantaihin, vuosiloma: 22.7.-18.8.2013

Isä Makarios Alatalo (040 1432348) matkapappina 30.6.2013 asti; isä Slava Skopets (0400 178744) vastaa seurakunnan pohjoisen alueen jumalanpalveluksista 1.-31.7.; isä Rauno Pietarinen (050 3099120) aloittaa matkapapin työt 1.8.2013.

IVALO

Pyhän Nikolaoksen kirkko Rantatie 22

Isännöitsijä Aulikki Lumisalmi 040 5083877

Su 23.6. klo 18 Juhlavigilia
Ma 24.6. klo 10 Liturgia, Herran edelläkävijän ja kastajan Johanneksen syntymä
La 27.7. klo 18 Vigilia
Su 28.7. klo 10 Liturgia
La 3.8. klo 18 Vigilia
Su 4.8. klo 10 Liturgia
Ma 5.8. klo 18 Vigilia (Kristuksen kirkastuminen)
Ke 14.8. klo 18 Vigilia (Neitsyt Marian kuolonuneen nukkumisen juhla)

SEVETTIJÄRVI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

Sevetijärventie 9065
Isännöitsijä Tanja Sanila 040 7072661

La 1.6. klo 18 Vigilia
Su 2.6. klo 10 Liturgia

NELLIM

Pyhän Kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko Siikajärventie 64

Isännöitsijä Tauno Haltta 040 7705148

La 18.5. klo 18 Vigilia, Helluntaijuhla, kirkon juhla
Su 19.5. klo 10 Liturgia, vedenpyhitys ja ristisaatto Darjan mökille, seurakuntajuhla
La 15. 6. klo 18 Vigilia

Su 16.6. klo 10 Liturgia
La 20.7. klo 18 Vigilia
Su 21.7. klo 10 Liturgia
La 17.8. klo 18 Vigilia
Su 18.8. klo 10 Liturgia

KEVÄJÄRVI

Pyhien Boriksen ja Glebin tsasouna

Isännöitsijä Mikko Rantala 0400 308950

La 8.6. klo 18 Vigilia
Su 9.6. klo 10 Liturgia
Ti 23.7. klo 18 Vigilia

Ke 24.7. klo 10 Liturgia ja vedenpyhitys, tsasounan juhla
Ti 6.8. klo 9 Liturgia (Kristuksen kirkastuminen)

Männikön vanhainkoti

To 15.8. klo 9 Liturgia (Neitsyt Marian kuolonuneen nukkumisen juhla)

UTSJOKI, ev.lut kirkko

La 1.6. klo 10 Liturgia

Kirkko radiossa

YLE Radio 1: Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50, iltahartaus klo 18.50, radiojumalanpalvelus klo 11.00

Aamuhartaus

25.5. Pastori Mikko Sidoroff
15.6. Kirkkoherra Iivo Suvanto
13.7. FM Maria Takala-Roszczenko
3.8. Kirkkoherra Markku Salminen
24.8. Nunna Kristoduli, Lintulan luostari
14.9. Arkkimandriitta Andreas Larikka

Iltahartaus

21.5. Kasvatusasiainkoordinaattori Sirpa Okulov
18.6. Lähetys sihteeri Aino Nenola
16.7. Pastori Mikael Sundkvist
20.8. Palvelukeskuksen johtaja Sirpa Koriala
17.9. Pastori Lars Ahlbäck

Jumalanpalvelukset

Su 19.5. Oulu, Pyhän Kolminaisuuden katedraali
Su 2.6. Heinävesi, Lintulan luostarin Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Su 16.6. Tampere, Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko
Su 14.7. Heinävesi, Valamon luostarin Kristuksen kirkastumisen kirkko
Su 28.7. Imatra, Pyhän Nikolaoksen kirkko
Su 11.8. Kitee, Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Su 25.8. Kotka, Pyhän Nikolaoksen kirkko
Su 8.9. Helsinki, Uspenskin katedraali

Svenska ortodoxa radioandakter för 2013/ Ruotsinkieliset radiohartaudet 2013

Radio Vega, andrum kl. 6.54 och 8.54
1.8. pastor Jonas Bergenstad
13.8. generalsekreterare Heikki Huttunen
26.8. kyrkoherde Matti Wallgrén
12.11. generalsekreterare Heikki Huttunen

Tarkemmat hartausohjelmien tiedot löytyvät kirkon sivustolta: <http://www.ort.fi/radiotv>

Kirkon hartausohjelmat internetissä

www.yle.fi/radio1/uskonto/hartausohjelmat

Kuuntele ortodoksisen kirkon äänitteitä <http://www.ort.fi/podcasts>

Nettisarffaus Poimintoja verkkomaailmasta

Elämänmakuinen usko

Ote blogitekstistä.

Lähempää omaa aikaamme oleva uskonkallioita vaivasi hieman arkisempikin asia. Johannes Kronstadtilaisella (k. 1908) oli välillä vaikeuksia olla ajattelematta omenapiirakoita liturgian aikana. Tänä kirkko kunnioittaa tätä omenapiirakoista haaveilijaa pyhänä. Tämä ei ole näiden henkilöiden vähättelyä, vaan päinvastoin, heidän uskon kamppailunsa ylistämistä. Näissä ihmiskohtaloissa on elämän maku. Ne eivät ole keksittyjä sankareita, eräänlaisia kiiltokuvia. Elämänmakuisuus tekee heistä uskottavia ja vakuuttavia, toisin kuin mainoskuvien maireat hymyt.

Vaikka ihminen on vapaa hylkäämään Jumalan, tai ailahtelemaan kyllä tai ei vastauksien välillä, niin Jumala on Kristuksessa sanonut meille lopullisesti ja pysyvästi "kyllä". Paavalin mukaan Kristuksessa tuli ilmi Jumalan "rakkaus ihmisiä kohtaan" - hänen filantropiansa, kuten apostoli asian kreikaksi ilmaisee. Kristuksessa paljastui

hullu rakkaus ihmisiin (manikos eros), kuten eräs kirkkoisä rohkeasti totesi. [--] Yksi synnin ydin on tämän hullun rakkauden unohtaminen - tietoisesti tai tietämättä. Sanomme liian usein "ei" Jumalalle ja lähimmäisellemme. Syystäkin ilosanoman julistukseen sisältyy kutsu mielenmuutokseen ja katumukseen, edes sen yrittämiseen. Venäläinen pappi Alexander Schmemmann (k. 1983) kysyi joskus synnintunnuksella katavalta: "Muistatko, että Jumala rakastaa sinua?" Ei ole ihme, että kirkon sanomaa kutsutaan ilosanomaksi. Et ole unohdettu, sinä olet mielessäni. Tiedän tuskasi ja taustasi. Tunnen jokaisen hiuksen päässäsi, jokaisen solun ja kyynelien. Muistan hymysi, haluaisin sinun nauravan. Etsin sinua, etsitkö sinä minua? Muistatko minut? Elämä ei ole aina helppoa, itse asiassa se voi välillä olla liiankin raskasta. Oman maailmamme murskaa ja särkee elämän kolhut ja särjemme sitä myös itse. Rukouskin on poissa, mutta voimme vain olla hänen läsnäolossaan sanomatta mitään. Raahautua ottamaan vastaan hänen ruumiinsa ja

verensä. Yritämme varjella toivon liekkiä vapi-sevin käsin.

Itseäni on puhutellut ja usein kantanut Simeon Uuden Teologin (k. 1022) rukous ennen ehtoollista. Lainaan siitä osan, mutta se on myös kokonaisuudessaan tutustumisen arvoinen. "Sinä tiedät pahojen tekojeni paljouden, sinä tunnet haavani ja näet ruhjeeni; mutta sinä tiedät myös uskoni, näet hartaan haluni, kuulet huokaukseni. Sinulta, minun Jumalani, Luojani, Vapahtajani, ei jää salaakaan yksikään kyynel, ei pieninkään kyynelpisara."

isä Lars Ahlbäck

Oulun ortodoksinen seurakunta
sanapapilta.blogspot.fi, Papilta kysyttyä 25

Jumalan rakkaus sulkee tuhlaajapoijat ja tyttäret syliinsä

Ote opetuspuheesta Opetuspuhe tuhlaajapoijasta, Luuk. 15:11-32. Perintöosansa kulutettuaan nuori mies huomasi, että hänen elintasonsa oli sikojenkin tasoa alhaisempi.

Niin hän (tuhlaajapoika) aloitti uuden matkan, sisäisen matkan. Hän pohti ja mietti kaikkia näitä ongelmansa uusina näyttäytyviä puolia

ja alkoi nähdä, että hän oli ollut vapaampi kotonaan; olihan hän ollut maanomistaja, joka oli rakentanut kotitilaansa ja lähiyhteisöään yhteydessä Luojaansa, tuntien elämän tarkoituksen ja aavistellen Jumalan hänelle tarkoittamaa elämän suunnitelmaa ja sisältöä. Tällä sisäisellä matkallaan, tämän uuden elämän suunnitelman kehittyessä ja samalla

tehdessä ulkoista matkaansa, nuorempi veli löysi paluun mielekkyyden, elämän uuden alun mielen, sillä hän ymmärsi nyt, että oli lähtenyt väärille urille. Minun täytyy aloittaa uudestaan eri tavalla, hän sanoi itselleen; tarvitsen uuden alun. Niin hän sitten tuli isänsä kotiin. Isä oli antanut pojan säilyttää vapautensa suodakseen tälle mahdollisuuden ymmärtää sisältäpäin mitä elämä on ja mitä elämä ei ole. Täydesti rakastuen isä sulki hänet syliinsä, järjesti hänelle ilojuhlan ja niin elämä saattoi jälleen alkaa alusta.

Poika ymmärsi, että juuri työ, todellisuudentaju ja kuuliaisuus päivästä päivään luovat todellisen juhlan ja todellisen vapauden. Niin hän palasi kotiin, sisäisesti kypsyttyneenä ja puhdistuneena: hän oli ymmärtänyt mitä elämä on. Tulevaisuudessakaan elämä ei olisi helppoa, eihän toki; kiusaukset tulisivat jälleen. Mutta nyt hän oli täysin tietoinen siitä, että elämä ilman Jumalaa ei toimi; siitä puuttuu olennainen, siitä puuttuu valo ja mieli, siitä puuttuu ihmisenä olemisen suurenmoinen kokemus. Hän ymmärsi, että voimme tuntea Jumalan hänen Sanansa perusteella. Me kristityt voimme lisätä, että me tunnemme Vapahtajasta Jeesuksesta Kristuksesta kuka Jumala on; hänestä jossa Jumalan kasvot ovat tulleet

nähtäviksi. Nuori mies ymmärsi, etteivät Jumalan käskyt ole vapauden eivätkä kauniin, hyvän elämän este, vaan ne ovat tienviittoja tiellä, jota kulkemalla löytää elämän. [--] Evankeliumi auttaa meitä ymmärtämään kuka ja mitä Jumala on. Hän on rakastava Isä, joka Jeesuksessa Kristuksessa rakastaa meitä mitaamattomasti. Virheet, erehdykset, joita teemme, silloinkin kun ne ovat suuria, eivät pilaa eivätkä tee tyhjäksi hänen uskollista rakkauttaan. Synninkatumuksen sakramentissa saamme aina uuden alun elämäämme. Hän toivottaa meidät tervetulleiksi, hän palauttaa arvomme ja kunniamme hänen lapsinaan. Siksi meidän pitää löytää uudestaan katumuksen sakramentti, joka saa aikaan ilon, todellisen elämän uudesti syntyneessä sydämessä. [--] Ihminen on luomus, jossa Jumala on ilmaissut oman kuvansa, luomus jota Jumalan armon ja rakkauden näköala kutsuu puoleensa. Ihminen on hauras luomus, altis pahalle mutta myös kykenevä hyvään. Ja lopultakin, ihminen on vapaa persoona. Meidän on ymmärrettävä mitä vapaus on, ja mikä vain näyttää vapaudelta.

arkkimandriitta
Andreas Larikka

Kajaanin ortodoksinen seurakunta
www.ort.fi/kajaani/opetuspuhe

Nettisarffaus Poimintoja verkkomaailmasta

Muutosvastarintaa vai uutta ajattelua

Seurakunnassa törmää usein kahteen mystiseen hahmoon. Ne ovat nimeltään Ennenkään-ei-ole-tehty-näin tai vastaavasti Täällä-on-aina-tehty-näin. Toinen salaperäinen hahmo on nimeltään Joku Muu. Näitä kahta hahmoa kutsutaan paikalle kun jokin asia ei miellytä tai ei huvita. Nämä hahmot ovat kuin ajatus valmiista noutopöydästä jossa on aina tarjolla samaa sapuskaa. Toisin sanoen mikään ei saa koskaan muuttua ja että ruoan valmistaa tuo salaperäinen Joku Muu.

Jos seurakunnassa ajatellaan näin, on se huono merkki. Seurakunta elää silloin pysähdyksen tilassa seurakuntalaisten ollessa passiivisia odottajia, että ruoka ilmestyy valmiiseen pöytään. Kysymys on siis muutostavastarinnasta ja passiivisuudesta.

Nämä kaksi epämieluisaa asiaa on faktaa halusimmeko sitä vai emme, niiden kans-

sa pitää vain oppia elämään mutta ei lamaantumaa niiden edessä. Ilman visiota ja rohkeutta seurakunta pysyy kyllä hengissä mutta siinä kaikki. Ilman ahkeruutta ja omien lahjojen antamista yhteisen hyvän edestä, emme anna "itseämme, toinen toistamme ja koko elämäämme Kristuksen Jumalan haltuun" vaan annamme kenties korkeintaan puolihaaalean minämme. Miten turhauttavaa!

Uskon uusiin toimintatapoihin, uuteen ajatteluun ja nyt en tarkoita uskonopillisia kysymyksiä vaan aivan käytännön elämää ja toimintaa seurakunnassa. Toivottavasti tekin uskotte siihen, rakkaat seurakuntalaiset. Nyt kaikki mukaan!

isä Matti Wallgrèn

Vaasan ortodoksinen seurakunta
www.vaasaort.fi/tekstit/papin-palsta

Keinotekoinen tunneheikutus ja uskonnollinen pikaruoka

Ote Suomen ekumeenisen neuvoston sivuilla olevasta referaatista, joka liittyi Kainuun ekumeniaan. Puhe on pidetty Nikean metropoliitan muistoseminaarissa, Kainuun Opistolla, Paltamossa 2011.

Kansankirkkojen toimintaetoksen luomisessa ja kainuulaisessa yhteyksien lujittamisessa ja toiminnallisen rehellisyyden vaalimisessa isä Pentti kertoi kokevansa läheiseksi psykohistorioitsija, professori Juha Siltalan henkevät, kirkaat yhteiskuntahavainnot:

– Terve suru vapauttaa ihmisen tuntemaan ja antamaan anteeksi pienuutensa. Se vapauttaa voimavaroja älyttömien ihanteiden tavoittelusta.

– Pyrkimys olla kaikkien kanssa, kaiken aikaa, kaikkialla valokaapeliä kautta on postmodernin ihmisen kulttuurin mekaaninen illuusio. Se on yritys ylittää oma kuolevaisuus ja äärellisyys olemalla osa kaikkietietävää, kaikkinäkevää verkkoa.

– Menestyjien pitäisi olla 24 h vuorokaudessa valpaina muuttamaan muotoaan ja valvomaan markkinoita. Mutta ei ihminen kestä yötä päivää toisten huomioon ottamista.

– Ihmiset pakenevat yksinäisyyttään ja tyhjyyttään keinotekoiseen tunneheikutukseen ja uskonnolliseen pikaruokaan, hengellisiin tilaisuuksiin, joissa hymistellään ja imelöidään.

– Kainuun ekumenia on rukiinen maailma. Se on aina karsastanut korkealentoisuutta. Kainuuseen täytyy tulla kunnioittaen ja hiljaisesti. Alue kyllä muokkaa. Olen tähän saakka luottanut siihen, että sana parantaa. Mutta se onkin kyky lukea, mitä on sanojen takana. Kainuun ekumenia on sitä että Jumala on saanut terapeutin Jumalan kasvot.

**rovasti, eläkeläinen,
isä Pentti Hakkarainen**

Kajaanin ortodoksinen seurakunta
www.ekumenia.fi

Rahanvaihtajien pöydät

Ote opetuspuheesta, Mk 11:11-23

Jeesus kaataa rahanvaihtajien pöydät ja kiroaa viikunapuun

Kanonissa sanottiin, että Kristus "kuoletettuaan lihan antoi meille ihmeellisen ymmärryksen". Liha tässä on kaikki se, mikä erottaa meitä Jumalasta. Herran kasteessa Jumala ilmestyy ja tuo maailmaan uuden järjestyksen. Kaataessaan rahanvaihtajien pöydät Vapahtaja julistaa juuri uutta järjestystä.

Se, mitä on pidetty "normaalina" lentääkin nyt nurin.

Se, mikä monien mielestä oli hyvä, saakin nyt kyytiä.

Se, minkä ajateltiin kuuluvan temppeleihin – olevan kirkollista – pannaan pihalle.

Pois ja alas kaikki se "liha", mikä sitoo meidät vanhaan.

Alas välinpitämättömyys liturgista ajattelua kohtaan!

Alas välinpitämättömyys hengellistä elämää kohtaan!

Alas välinpitämättömyys saarnojen laatua kohtaan!

Alas välinpitämättömyys kuorolaulun tasoa kohtaan!

Alas välinpitämättömyys oppimattomuutta kohtaan!

Alas välinpitämättömyys välinpitämättömyyttä kohtaan!

Temppelein puhdistaminen on alkanut. Ryövärien luola kaunistetaan jälleen Herran temppeleiksi.

[--] Ottakaamme siitä vaarin, jotta meidän viikunapuutamme ei todettaisi hedelmättömäksi!

Isä Rauno Pietarinen

Lapin matkapappi, www.ort.fi/seminaari

KOTI PIZZA

Pizza, Love & Understanding

Kotipizza
Nummikatu 32, puh. 08-815 5755
avoinna ma-pe 10.30-21.00
la-su 12.00-21.00
Tervetuloa Sarin ja Sadun Kotipizzaan!

Kesätyöpaikkoja

Kajaanin seurakunnassa on haettavana kaksi tehtävää Kajaanissa. Tehtävät ovat Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkon opas ja Kajaanin hautausmaan hoitaja ja samalla Lasari Muromalaisen tsasounan opas. Tehtäviin kuuluu pyhäkön esittely matkailijoille, pienimuotoinen myynti ja hautausmaalla kukkien kastelu. Ortodoksisuuden tuntemus ja hyvä kielitaito ovat eduksi. Lisätiedot ja hakemukset palkkatoivomuksineen osoitteella: reijo.marjomaa@ort.fi tai Kajaanin ortodoksinen seurakunta, Väinämöisenkatu 29, 87100 Kajaani.

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen praasniekka 23.-25.8.2013

Yleinen ohjelma

PERJANTAI 23.8.

14.30 Rukouspalvelus Keväjärven pyhien Boriksen ja Glebin tsasounassa
15.45 Litania muistoristillä Sarmijärvellä (matkalla Nellimiin)
17.00 Ehtoopalvelus Nellimin pyhän Kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifonin kirkossa
17.45 (noin) Kyläjuhla ruokailuineen Nellimin satamassa (ulkosalla)

LAUANTAI 24.8.

10.00 Päiväjuhla Sevettijärven koululla

Norjan aikaa

13.30 Vedenpyhitys ja vainajien muistopalvelus pyhän Georgioksen kappelissa
15.00 Kulttuuriohjelmaa Neidenissä
17.00 Akatistos pyhittäjä Trifon Petsamolaiselle

SUNNUNTAI 25.8.

Suomen aikaa

10.00 Liturgia Sevettijärven kirkossa
Lounas seurakuntasalilla

Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunta ry tekee pyhiinvaellusretken linja-autolla praasniekkaan. Matkareitti kulkee Joensuusta Kuopion, Iisalmen, Oulun, Rovaniemen ja Nellimin kautta Sevettijärvelle ja Norjan Neideniin ja takaisin. Matkanjohtajina Joensuun piispa Arseni ja isä Sergius Colliander. Tarkemmat tiedot matkareitistä ja ilmoittautumiset: www.pshv.fi tai puh. 0206 100 491. Voit myös tiedustella matka-aikeista oman seurakunnan papistolta.

KULMAKIVI FESTARIT
OUTOKUMPU
20.-22.9.2013

www.onl.fi/kulmakivi

Vaasan seurakunnan pyhiinvaellusmatka Valamon ja Lintulan luostareihin 4-6. lokakuuta 2013

Matkaohjelma

Perjantai 4. lokakuuta

Matkapäivä tilausbussilla Pohjanmaalta kohti Valamoa. Matkalla lounas. Saapuminen illalla Valamoon.

Lauantai 5. lokakuuta

Mahdollisuus osallistua palveluksiin aamulla Valamossa. Lounas päivällä ja sen jälkeen vapaata ohjelmaa, iltapäivällä igumeni Sergein vastaanotto ja illallinen. Illalla vigilia.

Sunnuntai 6. lokakuuta

Aamulla liturgia kirkossa, sen jälkeen lounas. Lähtö Lintulan luostariin ja paluu Pohjanmaalle. Tarkemmat ajat ilmoitetaan myöhemmin.

Hinta sisältävää matkan, lounaan menomatkalla, kolme ateriaa Valamon noutopöydästä, luostariaamiaisen.

Luostarihotelli:

2 hengen huoneessa 262 €/henkilö.

Vierasmaja:

2 hengen huoneessa 212 €/henkilö.

1 hengen huone 261 €/henkilö.

Huomaa! Paikkoja on rajoitetusti, varaa pian omasi! Varauksia otetaan vastaan 8.5. alkaen.

Ilmoittautumiset puhelimitse keskiviikkoisin kello 13.00-16.00 seurakunnan kansliaan.

RIO BRAVO
* MEXICAN RESTAURANT *

Tervetuloa hauskaan ja rentoon meksikolaiseen tunnelmaan!

Ravintola Rio Bravo
Kauppakeskus Zeppelin
zeppelin@riobravo.fi • 044 - 700 4002
www.riobravo.fi

Ravintola CRECIAN
Greek Tavern

Tervetuloa pikalomalle kreikkaan

Oulu: crecian@crecian.fi
kirkkokatu 55
08 3111 555

Zeppelin: zeppelin@crecian.fi
Kauppakeskus Zeppelin
044 700 4002

www.crecian.fi

Paimen~Sanomat

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanommat ry

Päätoimittaja:

Metropoliitta Panteleimon
P. 020 610 0250, fax. 020 610 0251,
sähköposti: paimensanommat@ort.fi

Toimitus:

Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU
P. 0206 100 250, fax. 020 610 0251,
sähköposti: paimensanommat@ort.fi

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seurakuntaan

MAKSULLISET tilaukset

Oulun ortodoksisen hiippakuntaan,
p. 020 610 0250, paimensanommat@ort.fi

Tilaushinnat:

- tilaushinta 12 € / vuosi
- tilausmaksut tilinumero 110750-1106102,
viestiosaan tilaajan nimi

Paino:

Joutsen Median Painotalo,
PL 52,
90101 OULU

Seuraavan numeron PS 3/13 aineisto viimeistään maanantaina 19.8.2013 klo 12 osoitteeseen: paimensanommat@ort.fi

Seuraava numero ilmestyy elokuussa 2013

Lehti luettavissa internetissä:
<http://www.ort.fi/hiippakunnat/oulu/paimen-sanomat>